BIBLIOTEKA ISLAMSKA — SUNNA.PL

Czterdzieści hadisów imama an-Nawawiego

Al-Arba'un an-Nawawijja

Imam Jahja ibn Szaraf an-Nawawi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

Z imieniem Allaha Miłosiernego, Litościwego!

Spis treści

ROZDZIAŁ	STRONA
Hadis 1. «Zaprawdę czyny (są oceniane) tylko według intencji»	5
Hadis 2. «Przybycie Dżibrila, aby nauczyć muzułmanów ich religii»	6
Hadis 3. «Islam opiera się na pięciu (filarach)»	8
Hadis 4. «Każdy z was formuje się w łonie swojej matki»	9
Hadis 5. «Kto wniesie do tej naszej sprawy coś, co nie ma z nią związku, zostanie odrzucone»	11
Hadis 6. «Zaprawdę dozwolone jest oczywiste i zakazane jest oczywiste»	12
Hadis 7. «Religia jest (przejawem) szczerości»	13
Hadis 8. «Nakazano mi walczyć z ludźmi»	14
Hadis 9. «Wystrzegajcie się tego, czego wam zakazałem»	15
Hadis 10. «Zaprawdę Allah jest Dobry i przyjmuje tylko to, co dobre»	16
Hadis 11. «Porzuć to, co budzi w tobie wątpliwości, (i zwróć się) do tego, co nie budzi w tobie wątpliwości»	17
Hadis 12. «Oznaka dobrego wyznawania islamu przez człowieka»	18
Hadis 13. «Nikt z was nie uwierzy, dopóki nie zapragnie dla swojego brata tego, czego pragnie dla samego siebie»	19
Hadis 14. «Nie dozwolone jest (przelewanie) krwi muzułmanina, oprócz trzech (przypadków)»	20
Hadis 15. «Niech ten, kto wierzy w Allaha i w Dzień Ostatni, mówi to, co dobre»	21
Hadis 16. «Nie gniewaj się»	22
Hadis 17. «Allah przepisał, by wszystko czynić dobrze»	23

ROZDZIAŁ	STRONA
Hadis 18. «Bój się Allaha, gdziekolwiek byś nie był»	24
Hadis 19. «Strzeż (pamięci o) Allahu, a On będzie cię strzegł»	25
Hadis 20. «Jeśli nie odczuwasz wstydu, czyń, co chcesz»	27
Hadis 21. «Powiedz: „Uwierzyłem w Allaha", a potem trwaj w prostocie»	28
Hadis 22. «Powiedz mi, jeśli będę odprawiał pięć obowiązkowych modlitw i pościł w ramadanie»	29
Hadis 23. «Oczyszczenie jest połową wiary»	30
Hadis 24. «O słudzy Moi, zaprawdę zakazałem sobie niesprawiedliwości»	31
Hadis 25. «Bogacze otrzymają wszystkie nagrody»	34
Hadis 26. «Każdy staw (w ciałach) ludzi musi wydawać sadakę»	36
Hadis 27. «Pobożność jest dobrym obyczajem»	37
Hadis 28. «Zalecam wam bać się Allaha i (mieć) dobre obyczaje»	39
Hadis 29. «Czcij Allaha i nikogo więcej obok Niego»	40
Hadis 30. «Zaprawdę Allah Wszechwyższy nałożył (na ludzi wykonywanie) obowiązków religijnych, więc nie zaniedbujcie ich»	42
Hadis 31. «Wyrzeknij się tego świata, a pokocha cię Allah»	45
Hadis 32. «Nie dozwolone jest (czynienie) szkody ani (bez przyczyny), ani (czynienie szkody w) odwecie»	46
Hadis 33. «Roszczącemu należy przedstawić dowód, a zaprzeczającemu - złożyć przysięgę»	47
Hadis 34. «Niech ten z was, kto zobaczy naganne, zmieni to własnoręcznie»	49
Hadis 35. «Nie zazdrośćcie sobie nawzajem, nie zawyżajcie ceny, wyrzeknijcie się wzajemnej nienawiści»	50
Hadis 36. «Ten, kto uwolni wierzącego od jednego ze smutków»	51
Hadis 37. «Zaprawdę Allah zapisał dobre i złe czyny»	52

ROZDZIAŁ	STRONA
Hadis 38. «Wypowiem wojnę wrogiemu wobec tego, kto jest bliski Mnie»	53
Hadis 39. «Allah wybaczy (członkom) mojej społeczności z mojego powodu (to, co uczynią) przez pomyłkę i zapomnienie»	55
Hadis 40. «Bądź na tym świecie (taki), jakbyś był obcokrajowcem lub podróżnym»	56
Hadis 41. «Nikt z was nie uwierzy, dopóki jego namiętność nie podąży za tym, z czym przyszedłem»	57
Hadis 42. «O synu Adama, zaprawdę dopóki będziesz Mnie wzywał i miał we Mnie nadzieję»	59
Hadis 43. «Przyznajcie (odpowiednie) udziały spadku tym, którzy mają do nich prawo»	60
Hadis 44. «Krewnym mlecznym zakazane jest to samo, co krewnym po urodzeniu»	61
Hadis 45. «Zaprawdę Allah i Jego Posłaniec zakazali sprzedawania wina»	62
Hadis 46. «Wszystko, co odurza, jest zakazane»	63
Hadis 47. «Nigdy człowiek nie napełnił naczynia gorszego niż jego własny brzuch»	64
Hadis 48. «Ten, komu właściwe są cztery (cechy), jest hipokrytą»	65
Hadis 49. «Gdybyście zdawali się na Allaha tak, jak należy Mu się zdawać»	66
Hadis 50. «Niech twój język bez ustanku wspomina Allaha»	67

Hadis 1. «Zaprawdę czyny (są oceniane) tylko według intencji»

عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ أَبِي حَفْصٍ عُمَرَ بْنِ الخَطّابِ رضي الله عنه قالَ: سَمِعْت رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: «إنَّمَا الأَعْمالُ بِالنِّيّاتِ، وَإنَّمَا لِكُلِّ امْرِئٍ ما نَوَى، فَمَنْ كانَتْ هِجْرَتُهُ إلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ فَهِجْرَتُهُ إلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ، وَمَنْ كانَتْ هِجْرَتُهُ لِدُنْيا يُصِيبُها أَوْ امْرَأَةٍ يَنْكِحُها فَهِجْرَتُهُ إلَى ما هاجَرَ إلَيْهِ». رَواهُ إمامَا المُحَدِّثِينَ أَبُو عَبْدِ اللهِ مُحَمَّدُ بنُ إسْماعِيل بن إبْراهِيم بن المُغِيرَة بن بَرْدِزبَه البُخارِيُّ الجُعْفِيُّ، وَأَبُو الحُسَيْنِ مُسْلِمُ بنُ الحَجّاج بن مُسْلِم القُشَيْرِيُّ النَّيْسابُورِيُّ رَضِيَ اللهُ عَنْهُما فِي «صَحِيحَيْهِما» اللذِينِ هُما أَصَحُّ الكُتُبِ المُصَنَّفَةِ.

1 – Przekazuje się, że władca wiernych Abu Hafs 'Umar ibn al-Chattab, niech Allah będzie z niego zadowolony, powiedział:

«Słyszałem, jak Posłaniec Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) powiedział: „Zaprawdę czyny (są oceniane) tylko według intencji, i zaprawdę każdemu człowiekowi (przypadnie) tylko to, co zamierzał (osiągnąć). Tak więc ten, kto dokonał przesiedlenia (hidżry) do Allaha i Jego Posłańca, jego przesiedlenie będzie do Allaha i Jego Posłańca, a ten, kto przesiedlił się dla czegoś doczesnego, co pragnął osiągnąć, lub dla kobiety, którą chciał poślubić, jego przesiedlenie będzie (jedynie) do tego, do czego się przesiedlił”». Ten hadis przekazują imamowie muhaddisów Abu 'Abdullah Muhammad ibn Isma'il ibn Ibrahim ibn al-Mughira ibn Bardizbah al-Buchari (1) i Abul-Husajn Muslim ibn al-Hadżdżadż ibn Muslim al-Kuszajri an-Najsaburi (1907) w swoich «Sahihach», będących najbardziej autentycznymi spośród tych ksiąg, w których hadisy podzielone są na kategorie.

Hadis 2. «Przybycie Dżibrila, aby nauczyć muzułmanów ich religii»

عَنْ عُمَرَ رضي الله عنه أَيْضًا قالَ: بَيْنَما نَحْنُ جُلُوسٌ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ ذاتَ يَوْمٍ، إِذْ طَلَعَ عَلَيْنا رَجُلٌ شَدِيدُ بَياضِ الثِّيابِ، شَدِيدُ سَوادِ الشَّعْرِ، لا يُرَى عَلَيْهِ أَثَرُ السَّفَرِ، وَلا يَعْرِفُهُ مِنّا أَحَدٌ. حَتَّى جَلَسَ إِلَى النَّبِيِّ ﷺ. فَأَسْنَدَ رُكْبَتَيْهِ إِلَى رُكْبَتَيْهِ، وَوَضَعَ كَفَّيْهِ عَلَى فَخِذَيْهِ، وَقالَ: يا مُحَمَّدُ أَخْبِرْنِي عَنِ الإِسْلامِ. فَقالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: الإِسْلامُ أَنْ تَشْهَدَ أَنْ لا إِلَهَ إِلّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَتُقِيمَ الصَّلاةَ، وَتُؤْتِيَ الزَّكاةَ، وَتَصُومَ رَمَضانَ، وَتَحُجَّ البَيْتَ إِنْ اسْتَطَعْتَ إِلَيْهِ سَبِيلًا. قالَ: صَدَقْتَ. فَعَجِبْنا لَهُ يَسْأَلُهُ وَيُصَدِّقُهُ! قالَ: فَأَخْبِرْنِي عَنِ الإِيمانِ. قالَ: أَنْ تُؤْمِنَ بِاللَّهِ وَمَلائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ، وَتُؤْمِنَ بِالْقَدَرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ. قالَ: صَدَقْتَ. قالَ: فَأَخْبِرْنِي عَنِ الإِحْسانِ. قالَ: أَنْ تَعْبُدَ اللَّهَ كَأَنَّكَ تَراهُ، فَإِنْ لَمْ تَكُنْ تَراهُ فَإِنَّهُ يَراكَ. قالَ: فَأَخْبِرْنِي عَنِ السّاعَةِ. قالَ: ما المَسْئُولُ عَنْها بِأَعْلَمَ مِنَ السّائِلِ. قالَ: فَأَخْبِرْنِي عَنْ أَماراتِها؟ قالَ: أَنْ تَلِدَ الأَمَةُ رَبَّتَها، وَأَنْ تَرَى الحُفاةَ العُراةَ العالَةَ رِعاءَ الشّاءِ يَتَطاوَلُونَ فِي البُنْيانِ. ثُمَّ انْطَلَقَ، فَلَبِثْنا مَلِيًّا، ثُمَّ قالَ: يا عُمَرُ أَتَدْرِي مَنِ السّائِلُ؟. قُلْتُ: اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ. قالَ: فَإِنَّهُ جِبْرِيلُ أَتاكُمْ يُعَلِّمُكُمْ دِينَكُمْ. رَواهُ مُسْلِمٌ.

2 – Przekazuje się, że 'Umar, niech Allah będzie z niego zadowolony, powiedział też:

«(Pewnego razu) gdy siedzieliśmy w towarzystwie Posłańca Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim), niespodziewanie podszedł do nas jakiś człowiek w oślepiająco białych szatach, o intensywnie czarnych włosach, po którego wyglądzie nie można było powiedzieć, że jest w podróży, i którego nikt z nas nie

znał. Usiadł naprzeciw Proroka (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) tak, że ich kolana się zetknęły, położył swoje dłonie na swoich udach i powiedział: «O Muhammadzie, powiedz mi o islamie». Posłaniec Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) powiedział: «(Istota) islamu polega na tym, byś zaświadczył, że nie ma bóstwa godnego czci oprócz Allaha, i że Muhammad jest Posłańcem Allaha, odprawiał modlitwy, płacił zakat, pościł w ramadanie i dokonał hadżdżu do Domu, jeśli zdołasz to uczynić». (Ten człowiek) powiedział: «Powiedziałeś prawdę», - a my zdziwiliśmy się, że zadaje Prorokowi (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) pytania i potwierdza prawdziwość jego słów. (Potem) powiedział: «A teraz powiedz mi o wierze». (Posłaniec Allaha, pokój i błogosławieństwo Allaha z nim,) powiedział: «(Istota wiary polega na tym,) byś uwierzył w Allaha, i w Jego aniołów, i w Jego Księgi, i w Jego posłańców, i w Dzień Ostatni, a (także) byś uwierzył w przeznaczenie, zarówno dobrego, jak i złego» - (i ten człowiek znów) powiedział: «Powiedziałeś prawdę». (Potem) powiedział: «Powiedz mi o ihsanie». (Posłaniec Allaha, pokój i błogosławieństwo Allaha z nim,) powiedział: «(Istota ihsanu polega na tym,) byś czcił Allaha tak, jakbyś Go widział, a jeśli Go nie widzisz, to (pamiętając o tym, że) On, zaprawdę, widzi ciebie». (Potem) powiedział: «(A teraz) powiedz mi o tej Godzinie». Posłaniec Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) powiedział: «Zapytany o nią nie wie więcej niż pytający». Powiedział: «Więc powiedz mi o jej oznakach». Posłaniec Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) powiedział: «(Oznaką zbliżania się tej Godziny będzie to, że) niewolnica urodzi swoją panią, i to, że zobaczysz, jak bosi, nadzy i biedni pasterze owiec będą starali się prześcigać jedni drugich w wysokości swoich budowli». A potem (ten człowiek) odszedł, a gdy minął pewien czas, Posłaniec Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) zapytał: «O 'Umarze, czy wiesz, kto zadawał te pytania?». Powiedziałem: «Allah i Jego Posłaniec wiedzą o tym lepiej». (Wtedy) powiedział: «Zaprawdę to Dżibril, który przybył do was, aby nauczyć was waszej religii»» (Ten hadis przekazał Muslim 8).

Hadis 3. «Islam opiera się na pięciu (filarach)»

عَنْ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ بْنِ الخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُما قالَ: سَمِعْت رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: «بُنِيَ الإِسْلامُ عَلَى خَمْسٍ: شَهادَةِ أَنْ لا إِلَهَ إِلّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَإِقامِ الصَّلاةِ، وَإِيتاءِ الزَّكاةِ، وَحَجِّ البَيْتِ، وَصَوْمِ رَمَضانَ». رَواهُ البُخارِيُّ، ومُسْلِمٌ.

3 – Przekazuje się, że Abu 'Abdur-Rahman 'Abdullah ibn 'Umar ibn al-Chattab, niech Allah będzie z nich obu zadowolony, powiedział:

«Słyszałem, jak Posłaniec Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) powiedział: „Islam opiera się na pięciu (filarach):
- świadectwie, że nie ma bóstwa godnego czci oprócz Allaha, i że Muhammad jest Posłańcem Allaha,
- odprawianiu modlitwy,
- wypłacaniu zakatu,
- dokonaniu hadżdżu,
- zachowywaniu postu w ramadanie”» (Ten hadis przekazali al-Buchari 8, Muslim 16, at-Tirmidhi 2609 i an-Nasa'i 8/107).

Hadis 4. «Każdy z was formuje się w łonie swojej matki»

عَنْ أَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رضي الله عنه قالَ: حَدَّثَنا رَسُولُ اللَّهِ ﷺ -وَهُوَ الصّادِقُ المَصْدُوقُ-: «إنَّ أَحَدَكُمْ يُجْمَعُ خَلْقُهُ فِي بَطْنِ أُمِّهِ أَرْبَعِينَ يَوْمًا نُطْفَةً، ثُمَّ يَكُونُ عَلَقَةً مِثْلَ ذَلِكَ، ثُمَّ يَكُونُ مُضْغَةً مِثْلَ ذَلِكَ، ثُمَّ يُرْسَلُ إلَيْهِ المَلَكُ فَيَنْفُخُ فِيهِ الرُّوحَ، وَيُؤْمَرُ بِأَرْبَعِ كَلِماتٍ: بِكَتْبِ رِزْقِهِ، وَأَجَلِهِ، وَعَمَلِهِ، وَشَقِيٌّ أَمْ سَعِيدٌ؛ فَوَاللَّهِ الَّذِي لا إلَهَ غَيْرُهُ إنَّ أَحَدَكُمْ لَيَعْمَلُ بِعَمَلِ أَهْلِ الجَنَّةِ حَتَّى ما يَكُونُ بَيْنَهُ وَبَيْنَها إلّا ذِراعٌ فَيَسْبِقُ عَلَيْهِ الكِتابُ فَيَعْمَلُ بِعَمَلِ أَهْلِ النّارِ فَيَدْخُلُها. وَإنَّ أَحَدَكُمْ لَيَعْمَلُ بِعَمَلِ أَهْلِ النّارِ حَتَّى ما يَكُونُ بَيْنَهُ وَبَيْنَها إلّا ذِراعٌ فَيَسْبِقُ عَلَيْهِ الكِتابُ فَيَعْمَلُ بِعَمَلِ أَهْلِ الجَنَّةِ فَيَدْخُلُها». رَواهُ البُخارِيُّ، وَمُسْلِمٌ.

4 – Przekazuje się, że Abu 'Abdur-Rahman 'Abdullah ibn Mas'ud, niech Allah będzie z niego zadowolony, powiedział:

«Prawdomówny i godny zaufania Posłaniec Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) opowiedział nam: „Zaprawdę każdy z was formuje się w łonie swojej matki przez czterdzieści dni w postaci kropli nasienia, następnie przez taki sam okres pozostaje (tam) w postaci skrzepu krwi, i jeszcze tyle samo - w postaci kawałka mięsa, a potem posyłany jest do niego anioł, który tchnie w niego ducha. I otrzymuje on rozkaz zapisania czterech rzeczy: jego udziału (w dobrach), terminu jego (życia), jego czynów, a także tego, czy będzie nieszczęśliwy, czy szczęśliwy. Przysięgam na Allaha, oprócz którego nie ma innego boga, zaprawdę każdy z was może dokonywać czynów mieszkańców Raju, dopóki nie znajdzie się od Raju w odległości zaledwie jednego łokcia, po czym (spełni się) to, co zostało mu zapisane, i zacznie dokonywać czynów mieszkańców Ognia i wejdzie do (Ognia). I zaprawdę każdy z was może dokonywać czynów mieszkańców Ognia, dopóki nie znajdzie się od Ognia w odległości zaledwie jednego łokcia, po czym

(spełni się) to, co zostało mu zapisane, i zacznie dokonywać czynów mieszkańców Raju i wejdzie do (Raju)"» (Ten hadis przekazali al-Buchari 3208, Muslim 2643).

Hadis 5. «Kto wniesie do tej naszej sprawy coś, co nie ma z nią związku, zostanie odrzucone»

عَنْ أُمِّ المُؤْمِنِينَ أُمِّ عَبْدِ اللَّهِ عائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْها، قالَتْ: قالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «مَنْ أَحْدَثَ فِي أَمْرِنا هَذا ما لَيْسَ مِنْهُ فَهُوَ رَدٌّ». رَواهُ البُخارِيُّ، وَمُسْلِمٌ. وَفِي رِوايَةٍ لِمُسْلِمٍ: «مَنْ عَمِلَ عَمَلًا لَيْسَ عَلَيْهِ أَمْرُنا فَهُوَ رَدٌّ».

5 – Przekazuje się, że matka wiernych, Umm 'Abdullah 'Aisza, niech Allah będzie z niej zadowolony, powiedziała:

«Posłaniec Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) powiedział: „Kto wniesie do tej naszej sprawy (religii) coś, co nie ma z nią związku, zostanie odrzucone”» (Ten hadis przekazali al-Buchari i Muslim). A w wersji Muslima: «Kto dokona czynu, na który nie ma naszego wskazania, zostanie to odrzucone».

Hadis 6. «Zaprawdę dozwolone jest oczywiste i zakazane jest oczywiste»

عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ النُّعْمانِ بْنِ بَشِيرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُما، قالَ: سَمِعْت رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ: «إِنَّ الحَلالَ بَيِّنٌ، وَإِنَّ الحَرامَ بَيِّنٌ، وَبَيْنَهُما أُمُورٌ مُشْتَبِهاتٌ لا يَعْلَمُهُنَّ كَثِيرٌ مِنْ النّاسِ، فَمَنْ اتَّقَى الشُّبُهاتِ فَقَد اسْتَبْرَأَ لِدِينِهِ وَعِرْضِهِ، وَمَنْ وَقَعَ فِي الشُّبُهاتِ وَقَعَ فِي الحَرامِ، كالرّاعِي يَرْعَى حَوْلَ الحِمَى يُوشِكُ أَنْ يَرْتَعَ فِيهِ، أَلا وَإِنَّ لِكُلِّ مَلِكٍ حِمًى، أَلّا وَإِنَّ حِمَى اللَّهِ مَحارِمُهُ، أَلّا وَإِنَّ فِي الجَسَدِ مُضْغَةً إِذا صَلَحَتْ صَلَحَ الجَسَدُ كُلُّهُ، وَإِذا فَسَدَتْ فَسَدَ الجَسَدُ كُلُّهُ، أَلا وَهِيَ القَلْبُ». رَواهُ البُخارِيُّ، وَمُسْلِمٌ.

6 – Przekazuje się, że Abu 'Abdullah an-Nu'man ibn Baszir, niech Allah będzie z nich obu zadowolony, powiedział:

«Słyszałem, jak Posłaniec Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) powiedział: „Zaprawdę dozwolone jest oczywiste i zakazane jest oczywiste, a między nimi znajduje się to, co wątpliwe, o czym wielu ludzi nie ma jasnego wyobrażenia. Ten, kto wystrzega się tego, co wątpliwe, uwalnia się (od tego) dla (zachowania) swojej religii i swojego honoru, a ten, kto zajmuje się tym, co wątpliwe, dojdzie i do popełniania tego, co zakazane, gdyż jest podobny do pasterza wypasającego wokół obszaru zakazanego swoje stado, które lada chwila się tam znajdzie. I, zaprawdę, każdy władca ma taki obszar zakazany, a obszarem zakazanym Allaha jest to, co On zakazał ludziom. Zaprawdę jest w ciele człowieka kawałek mięsa, który, będąc dobrym, czyni dobrym całe ciało, a będąc zepsutym, sprowadza zepsucie na całe ciało, i zaprawdę tym kawałkiem jest serce”» (Ten hadis przekazali al-Buchari 52, Muslim 1599).

Hadis 7. «Religia jest (przejawem) szczerości»

عَنْ أَبِي رُقَيَّةَ تَمِيمِ بْنِ أَوْسٍ الدّارِيِّ رضي الله عنه أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قالَ: «الدِّينُ النَّصِيحَةُ». قُلْنا: لِمَنْ؟ قالَ: «لِلَّهِ، وَلِكِتابِهِ، وَلِرَسُولِهِ، وَلِأَئِمَّةِ المُسْلِمِينَ وَعامَّتِهِمْ». رَواهُ مُسْلِمٌ.

7 – Przekazuje się od Abu Rukajji Tamima ad-Dari, niech Allah będzie z niego zadowolony, że Prorok (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) powiedział:

«Religia jest (przejawem) szczerości (nasiha)». Zapytaliśmy: «(Wobec) kogo?». Powiedział: «(Wobec) Allaha, i Jego Księgi, i Jego Posłańca, i przywódców muzułmanów, i muzułmanów w ogóle» (Ten hadis przekazał Muslim 55).

Hadis 8. «Nakazano mi walczyć z ludźmi»

عَنِ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا أَنَّ رَسُوْلَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «أُمِرْتُ أَنْ أُقَاتِلَ النَّاسَ حَتَّى يَشْهَدُوا أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُوْلُ اللهِ، وَيُقِيْمُوا الصَّلاَةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ، فَإِذَا فَعَلُوا ذَلِكَ عَصَمُوا مِنِّي دِمَاءَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ إِلاَّ بِحَقِّ الإِسْلاَمِ وَحِسَابُهُمْ عَلَى اللهِ تَعَالَى». [رواه البخاري (25) ومسلم (22)]

8 – Przekazuje się od Ibn 'Umara, niech Allah będzie z nich obu zadowolony, że Posłaniec Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) powiedział:

«Nakazano mi walczyć z ludźmi, dopóki nie zaświadczą, że nie ma bóstwa godnego czci oprócz Allaha, i że Muhammad jest Posłańcem Allaha, i nie będą odprawiać modlitwy i wypłacać zakatu. Jeśli zaś zaczną to czynić, wtedy ochronią przede mną swoją krew i mienie, chyba że islam da mi do tego prawo, a ich rozliczenie należy do Wszechmogącego Allaha» (Ten hadis przekazali al-Buchari 25 i Muslim 22).

Hadis 9. «Wystrzegajcie się tego, czego wam zakazałem»

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ صَخْرٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُوْلَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُوْلُ: «مَا نَهَيْتُكُمْ عَنْهُ فَاجْتَنِبُوهُ، وَمَا أَمَرْتُكُمْ بِهِ فَأْتُوا مِنْهُ مَا اسْتَطَعْتُمْ، فَإِنَّمَا أَهْلَكَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَثْرَةُ مَسَائِلِهِمْ وَاخْتِلاَفُهُمْ عَلَى أَنْبِيَائِهِمْ». [رواه البخاري ومسلم]

9 – Przekazuje się, że Abu Hurajra 'Abdur-Rahman ibn Sachr, niech Allah będzie z niego zadowolony, powiedział:

«Słyszałem, jak Posłaniec Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) mówił: „Wystrzegajcie się tego, czego wam zakazałem, a z tego, co wam nakazałem, czyńcie tyle, ile możecie, gdyż zaprawdę tych, którzy żyli przed wami, zgubiło jedynie to, że zadawali mnóstwo pytań i nie zgadzali się ze swoimi prorokami”» (Ten hadis przekazali al-Buchari 7288 i Muslim 1377).

Hadis 10. «Zaprawdę Allah jest Dobry i przyjmuje tylko to, co dobre»

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ اللهَ طَيِّبٌ لاَ يَقْبَلُ إِلاَّ طَيِّبًا، وَإِنَّ اللهَ أَمَرَ الْمُؤْمِنِينَ بِمَا أَمَرَ بِهِ الْمُرْسَلِينَ فَقَالَ تَعَالَى: ﴿يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا﴾، وَقَالَ تَعَالَى: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ﴾ ثُمَّ ذَكَرَ الرَّجُلَ يُطِيلُ السَّفَرَ أَشْعَثَ أَغْبَرَ يَمُدُّ يَدَيْهِ إِلَى السَّمَاءِ: يَا رَبِّ! يَا رَبِّ! وَمَطْعَمُهُ حَرَامٌ، وَمَشْرَبُهُ حَرَامٌ، وَمَلْبَسُهُ حَرَامٌ، وَغُذِّيَ بِالْحَرَامِ، فَأَنَّى يُسْتَجَابُ لَهُ؟!». [رواه مسلم رقم:1015]

10 – Przekazuje się, że Abu Hurajra, niech Allah będzie z niego zadowolony, powiedział:

«Posłaniec Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) powiedział: „O ludzie! Zaprawdę Wszechmogący Allah jest Dobry i przyjmuje tylko to, co dobre. I zaprawdę Allah nakazał wierzącym to samo, co nakazał posłańcom, mówiąc: «O posłańcy! Spożywajcie z tego, co dobre, i dokonujcie prawych czynów» (al-Mu'minun 23:51). Wszechmogący powiedział też: «O wy, którzy uwierzyliście! Spożywajcie z (tego,) co dobre, czym was obdarzyliśmy...» (al-Bakara 2:172)". Następnie wspomniał o człowieku pokrytym pyłem, o splątanych włosach, który już długo znajduje się w podróży i wyciąga swoje ręce do nieba (powtarzając): „O Panie, o Panie!" - jednak jego pokarm jest zakazany (haram), i jego napój jest zakazany, i jego odzież jest zakazana, i był karmiony zakazanym, jakże więc może być mu dana odpowiedź?!» (Ten hadis przekazał Muslim 1015).

Hadis 11. «Porzuć to, co budzi w tobie wątpliwości, (i zwróć się) do tego, co nie budzi w tobie wątpliwości»

عَنْ أَبِي مُحَمَّدٍ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ سِبْطِ رَسُوْلِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَرَيْحَانَتِهِ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا، قَالَ: حَفِظْتُ مِنْ رَسُوْلِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «دَعْ مَا يَرِيبُكَ إِلَى مَا لاَ يَرِيبُكَ». [رواه الترمذي (رقم:2518)، والنسائي (رقم:5711)]

وقال الترمذي: حديث حسن صحيح.

11 – Przekazuje się, że Abu Muhammad al-Hasan ibn 'Ali ibn Abu Talib, wnuk i ulubieniec Posłańca Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim), niech Allah będzie z nich obu zadowolony, powiedział:

«Zapamiętałem od Posłańca Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim, słowa): „Porzuć to, co budzi w tobie wątpliwości, (i zwróć się) do tego, co nie budzi w tobie wątpliwości”» (Ten hadis przekazali at-Tirmidhi 2518 i an-Nasa'i 5711. At-Tirmidhi powiedział: «Hadis dobry, autentyczny». Szejch al-Albani nazwał hadis autentycznym. Zob. „Sahih al-Dżami' as-saghir” 3377, 3378, „Tachridż Miszkatul-masabih” 2704, „Irwaul-ghalil” 12, „Sahih at-Targhib wat-Tarhib” 1737, „Ghajatul-maram” 179, „Sifatul-fatwa” 56, „Chutbatul-hadżat” 20).

Hadis 12. «Oznaka dobrego wyznawania islamu przez człowieka»

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مِنْ حُسْنِ إِسْلاَمِ الْمَرْءِ تَرْكُهُ مَا لاَ يَعْنِيهِ». [رواه الترمذي (رقم:2318)، ابن ماجه (رقم:3976)]

12 – Przekazuje się, że Abu Hurajra, niech Allah będzie z niego zadowolony, powiedział:

«Posłaniec Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) powiedział: „(Jedną z oznak) dobrego wyznawania islamu przez człowieka jest jego rezygnacja z (wszystkiego) tego, co go nie dotyczy”» (Ten hadis przekazali at-Tirmidhi 2318, Ibn Madżah 3976). Szejch al-Albani nazwał hadis autentycznym. Zob. „Sahih al-Dżami' as-saghir” 5911, „Sahih at-Targhib wat-Tarhib” 2881, „Tachridż Miszkatul-masabih” 4769, „Sahih Ibn Madżah” 3226, „Iman” Ibn Tajmijji 47, „Szarh at-Tahawijja” 262.

Hadis 13. «Nikt z was nie uwierzy, dopóki nie zapragnie dla swojego brata tego, czego pragnie dla samego siebie»

عَنْ أَبِي حَمْزَةَ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ خَادِمِ رَسُوْلِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «لاَ يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى يُحِبَّ لأَخِيهِ مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ».

[رواه البخاري (رقم:13)، وَمُسْلِمٌ (رقم:45)]

13 – Przekazuje się, że sługa Posłańca Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim), Abu Hamza Anas ibn Malik, niech Allah będzie z niego zadowolony, przekazał, że Prorok (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) powiedział:

«Nikt z was nie uwierzy, dopóki nie zapragnie dla swojego brata tego, czego pragnie dla samego siebie» (Ten hadis przekazali al-Buchari 13 i Muslim 45).

Hadis 14. «Nie dozwolone jest (przelewanie) krwi muzułmanina, oprócz trzech (przypadków)»

عَنِ ابْنِ مَسْعُوْدٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُوْلُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لاَ يَحِلُّ دَمُ امْرِئٍ مُسْلِمٍ [يشهد أن لا إله إلا الله وأني رسول الله] إِلاَّ بِإِحْدَى ثَلاَثٍ: الثَّيِّبُ الزَّانِي، وَالنَّفْسُ بِالنَّفْسِ، وَالتَّارِكُ لِدِينِهِ الْمُفَارِقُ لِلْجَمَاعَةِ». [رواه البخاري (رقم:6878)، وَمُسْلِمٌ (رقم:1676)]

14 – Przekazuje się, że Ibn Mas'ud, niech Allah będzie z niego zadowolony, powiedział:

«Posłaniec Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) powiedział: „Nie dozwolone jest (przelewanie) krwi muzułmanina, zaświadczającego o tym, że nie ma bóstwa godnego czci oprócz Allaha, i że jestem Posłańcem Allaha, oprócz trzech (przypadków: gdy mowa jest o) żonatym człowieku, który popełnił cudzołóstwo, (gdy pozbawia się) życia za życie, i (gdy) ktoś odstąpił od swojej religii i porzucił społeczność”» (Ten hadis przekazali al-Buchari 6878 i Muslim 1676).

Hadis 15. «Niech ten, kto wierzy w Allaha i w Dzień Ostatni, mówi to, co dobre»

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُوْلَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ فَلْيَقُلْ خَيْرًا أَوْ لِيَصْمُتْ، وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ فَلْيُكْرِمْ جَارَهُ، وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ فَلْيُكْرِمْ ضَيْفَهُ». [رواه البخاري (رقم:6018)، وَمُسْلِمٌ (رقم:47)]

15 – Przekazuje się, że Abu Hurajra, niech Allah będzie z niego zadowolony, powiedział, że Posłaniec Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) powiedział:

«Niech ten, kto wierzy w Allaha i w Dzień Ostatni, mówi to, co dobre, albo milczy, i niech ten, kto wierzy w Allaha i w Dzień Ostatni, okazuje szacunek swojemu sąsiadowi, i niech ten, kto wierzy w Allaha i w Dzień Ostatni, dobrze przyjmuje swojego gościa» (Ten hadis przekazali al-Buchari 6018 i Muslim 47).

Hadis 16. «Nie gniewaj się»

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ أَنَّ رَجُلًا قَالَ لِلنَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: أَوْصِنِي. قَالَ: «لَا تَغْضَبْ»، فَرَدَّدَ مِرَارًا، قَالَ: «لَا تَغْضَبْ». [رواه البخاري (رقم:6116)]

16 – Przekazuje się, że Abu Hurajra, niech Allah będzie z niego zadowolony, powiedział, że pewien człowiek poprosił Proroka (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim):

«Daj mi radę». Powiedział: «Nie gniewaj się». Po tym ten (człowiek) kilkakrotnie powtórzył (swoją prośbę, lecz za każdym razem Prorok, pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) mówił: «Nie gniewaj się» (Ten hadis przekazał al-Buchari 6116).

Hadis 17. «Allah przepisał, by wszystko czynić dobrze»

عَنْ أَبِي يَعْلَى شَدَّادِ بْنِ أَوْسٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ عَنْ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِنَّ اللهَ كَتَبَ الْإِحْسَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ، فَإِذَا قَتَلْتُمْ فَأَحْسِنُوا الْقِتْلَةَ، وَإِذَا ذَبَحْتُمْ فَأَحْسِنُوا الذِّبْحَةَ، وَلْيُحِدَّ أَحَدُكُمْ شَفْرَتَهُ، وَلْيُرِحْ ذَبِيحَتَهُ». [رواه مسلم (رقم:1955)]

17 – Przekazuje się od Abu Ja'la Szadada ibn Ausa, niech Allah będzie z niego zadowolony, że Posłaniec Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) powiedział:

«Zaprawdę Allah przepisał, by wszystko czynić dobrze, i jeśli (przyjdzie wam) zabijać, zabijajcie w dobry sposób, a gdy będziecie składać ofiarę, także czyńcie to dobrze, i niech każdy z was (jak należy) naostrzy swój nóż i oszczędzi cierpień zwierzęciu, (które zarzyna)» (Ten hadis przekazał Muslim 1955).

Hadis 18. «Bój się Allaha, gdziekolwiek byś nie był»

عَنْ أَبِي ذَرٍّ جُنْدَبِ بْنِ جُنَادَةَ، وَأَبِي عَبْدِ الرَّحْمَنِ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا، عَنْ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «اتَّقِ اللهَ حَيْثُمَا كُنْتَ، وَأَتْبِعِ السَّيِّئَةَ الْحَسَنَةَ تَمْحُهَا، وَخَالِقِ النَّاسَ بِخُلُقٍ حَسَنٍ». [رواه الترمذي (رقم:1987)] وَقَالَ: حَدِيثٌ حَسَنٌ، وَفِي بَعْضِ النُّسَخِ: حَسَنٌ صَحِيحٌ.

18 – Przekazuje się od Abu Zarra Dżundaba ibn Dżunady i Abu 'Abdur-Rahmana Mu'adha ibn Dżabala, niech Allah będzie z nich obu zadowolony, że Posłaniec Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) powiedział:

«Bój się Allaha, gdziekolwiek byś nie był, wykonaj wraz ze złym czynem dobry, który go zetrze, i utrzymuj z ludźmi dobre relacje» (Ten hadis przekazał at-Tirmidhi 1987, mówiąc: «Hadis dobry». W niektórych rękopisach powiedziano: «Hadis dobry, autentyczny». Szejch al-Albani nazwał hadis dobrym. Zob. „Sahih al-Dżami' as-saghir" 97, „Sahih at-Targhib wat-Tarhib" 2655 i 3160, „Miszkatul-masabih" 5083).

Hadis 19. «Strzeż (pamięci o) Allahu, a On będzie cię strzegł»

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: كُنْتُ خَلْفَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ يَوْمًا، فَقَالَ: «يَا غُلَامُ! إِنِّي أُعَلِّمُكَ كَلِمَاتٍ: احْفَظِ اللَّهَ يَحْفَظْكَ، احْفَظِ اللَّهَ تَجِدْهُ تُجَاهَكَ، إِذَا سَأَلْتَ فَاسْأَلِ اللَّهَ، وَإِذَا اسْتَعَنْتَ فَاسْتَعِنْ بِاللَّهِ، وَاعْلَمْ أَنَّ الْأُمَّةَ لَوِ اجْتَمَعَتْ عَلَى أَنْ يَنْفَعُوكَ بِشَيْءٍ لَمْ يَنْفَعُوكَ إِلَّا بِشَيْءٍ قَدْ كَتَبَهُ اللَّهُ لَكَ، وَإِنِ اجْتَمَعُوا عَلَى أَنْ يَضُرُّوكَ بِشَيْءٍ لَمْ يَضُرُّوكَ إِلَّا بِشَيْءٍ قَدْ كَتَبَهُ اللَّهُ عَلَيْكَ، رُفِعَتِ الْأَقْلَامُ، وَجَفَّتِ الصُّحُفُ». [رواه الترمذي (رقم:2516)]

19 – Przekazuje się, że Abul-'Abbas 'Abdullah ibn 'Abbas, niech Allah będzie z nich obu zadowolony, powiedział:

«Pewnego razu, gdy siedziałem konno za Prorokiem (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim), powiedział: „O chłopcze, nauczę cię kilku słów: strzeż (pamięci o) Allahu, a On będzie cię strzegł, strzeż (pamięci o) Allahu, a znajdziesz Go przed sobą. Jeśli (będziesz chciał) coś poprosić, proś Allaha, jeśli (będziesz chciał) zwrócić się o pomoc, zwracaj się o nią do Allaha, i wiedz, że jeśli (wszyscy pozostali) zbiorą się razem, by uczynić dla ciebie coś pożytecznego, przyniosą ci pożytek jedynie w tym, co zostało ci przeznaczone przez Allaha, a jeśli zbiorą się razem, by wyrządzić ci szkodę, zaszkodzą ci jedynie w tym, co zostało ci przeznaczone przez Allaha, gdyż pióra zostały już podniesione, a stronice wyschły”» (Ten hadis przekazał at-Tirmidhi 2516, który powiedział: «Hadis dobry, autentyczny». Szejch al-Albani nazwał hadis autentycznym. Zob. „Sahih al-Dżami' as-saghir” 7957).

W wersji tego hadisu, której nie przytacza at-Tirmidhi (1), przekazuje się, że Prorok (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) powiedział:

«Strzeż (pamięci o) Allahu, a znajdziesz Go przed sobą, dąż do poznania Allaha w czasie dobrobytu, a On pozna cię w biedzie, i wiedz, że to, co cię ominęło, nie mogło cię dotknąć, a to, co cię dotknęło, nie mogło cię ominąć, i wiedz, że cierpliwość (prowadzi) do zwycięstwa, radość (przychodzi w zamian za) smutek, a ulga (przychodzi w zamian za) trudność».

(1) Hafiz Ibn Radżab powiedział: «Szejch (an-Nawawi), niech Allah się nad nim zmiłuje, przypisał ten hadis komuś innemu niż at-Tirmidhi. Wersję, którą przytoczył szejch (an-Nawawi), przekazał 'Abd ibn Humajd w swoim „Musnadzie" (636) ze słabym isnadem od 'Aty, przekazującego od Ibn 'Abbasa. Także 'Abdowi ibn Humajdowi przypisał go Ibn as-Salah w „al-Ahadis al-Kullijja", będącym podstawą książki „al-Arba'in" szejcha (an-Nawawiego). Ten hadis przekazywany jest od Ibn 'Abbasa wieloma drogami w wersjach jego syna 'Alego, jego wyzwolońca 'Ikrimy, 'Aty ibn Abu Rabaha, 'Amra ibn Dinara, 'Ubajdullaha ibn 'Abdullaha, 'Umara - wyzwolońca Ghufry, Ibn Abu Mulajki i innych. Jednak najbardziej autentyczną spośród tych dróg jest ta, którą przekazał Chanasz as-San'ani, którą przytacza at-Tirmidhi. Mówili o tym Ibn Manda i inni». Zob. „Dżami'ul-'ulum wal-hikam", str. 460-461.

Hadis 20. «Jeśli nie odczuwasz wstydu, czyń, co chcesz»

عَنِ ابْنِ مَسْعُودٍ عُقْبَةَ بْنِ عَمْرٍو الْأَنْصَارِيِّ الْبَدْرِيِّ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنَّ مِمَّا أَدْرَكَ النَّاسُ مِنْ كَلَامِ النُّبُوَّةِ الْأُولَى: إِذَا لَمْ تَسْتَحِ فَاصْنَعْ مَا شِئْتَ». [رواه البخاري (رقم:3483)]

20 – Przekazuje się od Ibn Mas'uda 'Ukby ibn 'Amra al-Ansariego al-Badriego, niech Allah będzie z niego zadowolony, że Posłaniec Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) powiedział:

«Zaprawdę dotarło do ludzi z wcześniejszych słów prorockich (następujące): jeśli nie odczuwasz wstydu, czyń, co chcesz» (Ten hadis przekazał al-Buchari 3483).

Hadis 21. «Powiedz: „Uwierzyłem w Allaha”, a potem trwaj w prostocie»

عَنْ أَبِي عَمْرٍو وَقِيلَ: أَبِي عَمْرَةَ سُفْيَانَ بْنِ عَبْدِ اللهِ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: «قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللهِ! قُلْ لِي فِي الْإِسْلَامِ قَوْلًا لَا أَسْأَلُ عَنْهُ أَحَدًا غَيْرَكَ، قَالَ: قُلْ: آمَنْتُ بِاللهِ ثُمَّ اسْتَقِمْ». [رواه مسلم (رقم:38)]

21 – Przekazuje się, że Abu 'Amr, a mówi się (też), że Abu 'Amra, Sufjan ibn 'Abdullah, niech Allah będzie z niego zadowolony, powiedział:

«(Pewnego razu) poprosiłem: «O Posłańcu Allaha, powiedz mi o islamie takie słowa (, bym po tym) już nie pytał o niego nikogo innego oprócz ciebie». Powiedział: «Mów: „Uwierzyłem w Allaha”, a potem trwaj w prostocie»» (Ten hadis przekazał Muslim 38).

Hadis 22. «Powiedz mi, jeśli będę odprawiał pięć obowiązkowych modlitw i pościł w ramadanie»

عَنْ أَبِي عَبْدِ اللهِ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللهِ الْأَنْصَارِيِّ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا: أَنَّ رَجُلًا سَأَلَ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: «أَرَأَيْتَ إِذَا صَلَّيْتُ الْمَكْتُوبَاتِ، وَصُمْتُ رَمَضَانَ، وَأَحْلَلْتُ الْحَلَالَ، وَحَرَّمْتُ الْحَرَامَ، وَلَمْ أَزِدْ عَلَى ذَلِكَ شَيْئًا، أَأَدْخُلُ الْجَنَّةَ؟». قَالَ: «نَعَمْ». [رواه مسلم (رقم:15)]

22 – Przekazuje się, że Abu 'Abdullah Dżabir ibn 'Abdullah al-Ansari, niech Allah będzie z nich obu zadowolony, (opowiedział), że pewien człowiek zwrócił się do Posłańca Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) z pytaniem, mówiąc:

«Powiedz mi, jeśli będę odprawiał pięć obowiązkowych modlitw, i pościł w ramadanie, i uważał za dozwolone dozwolone, a za zakazane - zakazane, niczego do tego nie dodając, czy wejdę do Raju?». (I on) powiedział: «Tak» (Ten hadis przekazał Muslim 15).

Hadis 23. «Oczyszczenie jest połową wiary»

عَنْ أَبِي مَالِكٍ الْحَارِثِ بْنِ عَاصِمٍ الْأَشْعَرِيِّ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «الطُّهُورُ شَطْرُ الْإِيمَانِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ تَمْلَأُ الْمِيزَانَ، وَسُبْحَانَ اللهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ تَمْلَآنِ -أَوْ: تَمْلَأُ- مَا بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ، وَالصَّلَاةُ نُورٌ، وَالصَّدَقَةُ بُرْهَانٌ، وَالصَّبْرُ ضِيَاءٌ، وَالْقُرْآنُ حُجَّةٌ لَكَ أَوْ عَلَيْكَ، كُلُّ النَّاسِ يَغْدُو، فَبَائِعٌ نَفْسَهُ فَمُعْتِقُهَا أَوْ مُوبِقُهَا».

[رواه مسلم (رقم:223)]

23 – Przekazuje się od Abu Malika al-Harica ibn 'Asima al-Asz'ari, niech Allah będzie z niego zadowolony, że Posłaniec Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) powiedział:

«Oczyszczenie jest połową wiary, (słowa) „Chwała Allahowi" (al-hamdu li-Llahi) wypełnią sobą Wagę, (słowa) „Chwała i cześć Allahowi" (Subhana-Llahi wal-hamdu li-Llahi) wypełnią sobą (przestrzeń) między niebiosami a ziemią, modlitwa jest światłem, jałmużna (sadaka) - dowodem, cierpliwość - blaskiem, a Koran - argumentem za tobą lub przeciwko tobie. Wszyscy ludzie wyruszają rankiem (do swoich spraw), a sprzedający swoją duszę bądź ją wyzwala, bądź gubi» (Ten hadis przekazał Muslim 223).

Hadis 24. «O słudzy Moi, zaprawdę zakazałem sobie niesprawiedliwości»

عَنْ أَبِي ذَرٍّ الْغِفَارِيِّ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِيمَا يَرْوِيهِ عَنْ رَبِّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى، أَنَّهُ قَالَ: «يَا عِبَادِي! إِنِّي حَرَّمْتُ الظُّلْمَ عَلَى نَفْسِي، وَجَعَلْتُهُ بَيْنَكُمْ مُحَرَّمًا، فَلَا تَظَالَمُوا. يَا عِبَادِي! كُلُّكُمْ ضَالٌّ إِلَّا مَنْ هَدَيْتُهُ، فَاسْتَهْدُونِي أَهْدِكُمْ. يَا عِبَادِي! كُلُّكُمْ جَائِعٌ إِلَّا مَنْ أَطْعَمْتُهُ، فَاسْتَطْعِمُونِي أُطْعِمْكُمْ. يَا عِبَادِي! كُلُّكُمْ عَارٍ إِلَّا مَنْ كَسَوْتُهُ، فَاسْتَكْسُونِي أَكْسُكُمْ. يَا عِبَادِي! إِنَّكُمْ تُخْطِئُونَ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ، وَأَنَا أَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا، فَاسْتَغْفِرُونِي أَغْفِرْ لَكُمْ. يَا عِبَادِي! إِنَّكُمْ لَنْ تَبْلُغُوا ضُرِّي فَتَضُرُّونِي، وَلَنْ تَبْلُغُوا نَفْعِي فَتَنْفَعُونِي. يَا عِبَادِي! لَوْ أَنَّ أَوَّلَكُمْ وَآخِرَكُمْ وَإِنْسَكُمْ وَجِنَّكُمْ كَانُوا عَلَى أَتْقَى قَلْبِ رَجُلٍ وَاحِدٍ مِنْكُمْ، مَا زَادَ ذَلِكَ فِي مُلْكِي شَيْئًا. يَا عِبَادِي! لَوْ أَنَّ أَوَّلَكُمْ وَآخِرَكُمْ وَإِنْسَكُمْ وَجِنَّكُمْ كَانُوا عَلَى أَفْجَرِ قَلْبِ رَجُلٍ وَاحِدٍ مِنْكُمْ، مَا نَقَصَ ذَلِكَ مِنْ مُلْكِي شَيْئًا. يَا عِبَادِي! لَوْ أَنَّ أَوَّلَكُمْ وَآخِرَكُمْ وَإِنْسَكُمْ وَجِنَّكُمْ قَامُوا فِي صَعِيدٍ وَاحِدٍ، فَسَأَلُونِي، فَأَعْطَيْتُ كُلَّ وَاحِدٍ مَسْأَلَتَهُ، مَا نَقَصَ ذَلِكَ مِمَّا عِنْدِي إِلَّا كَمَا يَنْقُصُ الْمِخْيَطُ إِذَا أُدْخِلَ الْبَحْرَ. يَا عِبَادِي! إِنَّمَا هِيَ أَعْمَالُكُمْ أُحْصِيهَا لَكُمْ، ثُمَّ أُوَفِّيكُمْ إِيَّاهَا، فَمَنْ وَجَدَ خَيْرًا فَلْيَحْمَدِ اللهَ، وَمَنْ وَجَدَ غَيْرَ ذَلِكَ فَلَا يَلُومَنَّ إِلَّا نَفْسَهُ». [رواه مسلم (رقم:2577)]

24 – Przekazuje się od Abu Zarra al-Ghifariego, niech Allah będzie z niego zadowolony, że Prorok (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) przekazał, że jego Wszechbłogosławiony i Wszechwyższy Pan powiedział:

«O słudzy Moi! Zaprawdę zakazałem niesprawiedliwości Sobie i uczyniłem ją zakazaną między wami, więc nie bądźcie wobec siebie niesprawiedliwi!

O słudzy Moi! Wszyscy z was są zbłąkani, oprócz tych, których poprowadziłem, więc proście Mnie o poprowadzenie na prostą drogę, a poprowadzę was!

O słudzy Moi! Wszyscy z was są głodni, oprócz tych, których nakarmiłem, więc proście Mnie o pokarm, a nakarmię was!

O słudzy Moi! Wszyscy z was są nadzy, oprócz tych, których ubrałem, więc proście Mnie o ubranie, a ubiorę was!

O słudzy Moi! Zaprawdę grzeszycie nocą i dniem, a Ja wybaczam wszystkie grzechy, więc proście Mnie o przebaczenie, a wam wybaczę!

O słudzy Moi! Zaprawdę nigdy nie zdołacie Mi zaszkodzić, ani przynieść Mi pożytku!

O słudzy Moi! Gdyby pierwsi i ostatni z was, ludzie i dżinny, byli tak samo bogobojni, jak serce najbardziej bogobojnego człowieka spośród was, nie dodałoby to niczego do Mojego Panowania!

O słudzy Moi! Gdyby pierwsi i ostatni z was, ludzie i dżinny, byli tak samo niegodziwi, jak serce najbardziej niegodziwego z was, nie umniejszyłoby to niczego z Mojego Panowania!

O słudzy Moi! Gdyby pierwsi i ostatni z was, ludzie i dżinny, stanęli w jednym miejscu i poprosili Mnie (o cokolwiek), a Ja dałbym każdemu to, o co prosił, umniejszyłoby to to, co posiadam, tylko tak, jak igła zanurzona w morzu umniejsza (ilość jego wody)!

O słudzy Moi! Zaprawdę są to tylko wasze czyny, które dla was zliczam, a potem w pełni wam za nie odpłacę. Ten więc, kto znajdzie dobro, niech wychwala Allaha,

a kto znajdzie coś innego, niech nie obwinia nikogo oprócz samego siebie!» (Ten hadis przekazał Muslim 2577).

Hadis 25. «Bogacze otrzymają wszystkie nagrody»

عَنْ أَبِي ذَرٍّ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ أَيْضًا: أَنَّ نَاسًا مِنْ أَصْحَابِ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالُوا لِلنَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: يَا رَسُولَ اللهِ ذَهَبَ أَهْلُ الدُّثُورِ بِالْأُجُورِ، يُصَلُّونَ كَمَا نُصَلِّي، وَيَصُومُونَ كَمَا نَصُومُ، وَيَتَصَدَّقُونَ بِفُضُولِ أَمْوَالِهِمْ. قَالَ: «أَوَلَيْسَ قَدْ جَعَلَ اللهُ لَكُمْ مَا تَصَّدَّقُونَ؟ إِنَّ بِكُلِّ تَسْبِيحَةٍ صَدَقَةً، وَكُلِّ تَكْبِيرَةٍ صَدَقَةً، وَكُلِّ تَحْمِيدَةٍ صَدَقَةً، وَكُلِّ تَهْلِيلَةٍ صَدَقَةً، وَأَمْرٌ بِمَعْرُوفٍ صَدَقَةٌ، وَنَهْيٌ عَنْ مُنْكَرٍ صَدَقَةٌ، وَفِي بُضْعِ أَحَدِكُمْ صَدَقَةٌ». قَالُوا: يَا رَسُولَ اللهِ أَيَأْتِي أَحَدُنَا شَهْوَتَهُ وَيَكُونُ لَهُ فِيهَا أَجْرٌ؟ قَالَ: «أَرَأَيْتُمْ لَوْ وَضَعَهَا فِي حَرَامٍ أَكَانَ عَلَيْهِ وِزْرٌ؟ فَكَذَلِكَ إِذَا وَضَعَهَا فِي الْحَلَالِ، كَانَ لَهُ أَجْرٌ». [رواه مسلم (رقم:1006)]

25 – Przekazuje się od Abu Zarra, niech Allah będzie z niego zadowolony, także (że) ludzie spośród towarzyszy Posłańca Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) przyszli do niego i powiedzieli Prorokowi (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim): «O Posłańcu Allaha, bogacze otrzymają wszystkie nagrody, gdyż modlą się podobnie jak my i poszczą podobnie jak my, lecz (poza tym) jeszcze rozdają jałmużnę (sadaka) z nadwyżek swojego majątku!»

(Na to Prorok, pokój i błogosławieństwo Allaha z nim,) powiedział: «A czyż Allah nie przygotował dla was tego, co możecie rozdawać jako sadakę? Zaprawdę sadaką dla was staje się każde wysławianie (Allaha), i każde uwielbianie, i każde wychwalanie, i każde wypowiedzenie słów „Nie ma bóstwa godnego czci oprócz Allaha", i nawoływanie do tego, co pochwalane, i powstrzymywanie od tego, co naganne, a nawet dokonanie zbliżenia małżeńskiego przez każdego z was jest sadaką».

(Ludzie) zapytali: «O Posłańcu Allaha, czyż za to, że ktoś z nas zaspokoi swoje pragnienie, otrzyma nagrodę?!»

(Na to Prorok, pokój i błogosławieństwo Allaha z nim,) powiedział: «Powiedzcie, gdyby ktoś z was zaspokoił swoje pragnienie w sposób zakazany, poniósłby za to karę? Lecz dokładnie tak samo, jeśli zaspokoi je w sposób dozwolony, otrzyma nagrodę» (Ten hadis przekazał Muslim 1006).

Hadis 26. «Każdy staw (w ciałach) ludzi musi wydawać sadakę»

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «كُلُّ سُلَامَى مِنَ النَّاسِ عَلَيْهِ صَدَقَةٌ، كُلَّ يَوْمٍ تَطْلُعُ فِيهِ الشَّمْسُ تَعْدِلُ بَيْنَ اثْنَيْنِ صَدَقَةٌ، وَتُعِينُ الرَّجُلَ فِي دَابَّتِهِ فَتَحْمِلُهُ عَلَيْهَا أَوْ تَرْفَعُ لَهُ عَلَيْهَا مَتَاعَهُ صَدَقَةٌ، وَالْكَلِمَةُ الطَّيِّبَةُ صَدَقَةٌ، وَبِكُلِّ خُطْوَةٍ تَمْشِيهَا إِلَى الصَّلَاةِ صَدَقَةٌ، وَتُمِيطُ الْأَذَى عَنِ الطَّرِيقِ صَدَقَةٌ». [رواه البخاري (رقم:2989)، ومسلم (رقم:1009)]

26 – Przekazuje się, że Abu Hurajra, niech Allah będzie z niego zadowolony, powiedział, że Posłaniec Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) powiedział:

«Każdy staw (w ciałach) ludzi musi wydawać sadakę każdego dnia, w którym wschodzi słońce: okazanie przez ciebie sprawiedliwości (, gdy) między dwoma (ludźmi) powstaje spór, jest sadaką, i udzielenie przez ciebie pomocy człowiekowi, którego podsadzisz na jego wierzchowe zwierzę lub któremu podasz jego bagaż, jest sadaką, i dobre słowo jest sadaką, i za każdy krok, który stawiasz w drodze na modlitwę, (zapisuje ci się) sadaka, i usunięcie przez ciebie z drogi tego, co szkodzi (ludziom), jest sadaką» (Ten hadis przekazali al-Buchari 2989, Muslim 1009).

Hadis 27. «Pobożność jest dobrym obyczajem»

عَنِ النَّوَّاسِ بْنِ سَمْعَانَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «الْبِرُّ حُسْنُ الْخُلُقِ، وَالْإِثْمُ مَا حَاكَ فِي صَدْرِكَ، وَكَرِهْتَ أَنْ يَطَّلِعَ عَلَيْهِ النَّاسُ». [رواه مسلم (رقم:2553)]

وَعَنْ وَابِصَةَ بْنِ مَعْبَدٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: أَتَيْتُ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: «جِئْتَ تَسْأَلُ عَنِ الْبِرِّ؟» قُلْتُ: نَعَمْ. قَالَ: «اسْتَفْتِ قَلْبَكَ، الْبِرُّ مَا اطْمَأَنَّتْ إِلَيْهِ النَّفْسُ، وَاطْمَأَنَّ إِلَيْهِ الْقَلْبُ، وَالْإِثْمُ مَا حَاكَ فِي النَّفْسِ وَتَرَدَّدَ فِي الصَّدْرِ، وَإِنْ أَفْتَاكَ النَّاسُ وَأَفْتَوْكَ». حَدِيثٌ حَسَنٌ، رَوَيْنَاهُ فِي مُسْنَدَيِ الْإِمَامَيْنِ أَحْمَدَ بْنِ حَنْبَلٍ [رقم:4/227]، وَالدَّارِمِيِّ [رقم:2/246] بِإِسْنَادٍ حَسَنٍ.

27 – Przekazuje się od an-Nawwasa ibn Sam'ana, niech Allah będzie z niego zadowolony, że Prorok (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) powiedział:

«Pobożność jest dobrym obyczajem, a grzeszne jest to, co porusza się w twojej piersi, a ty nie chcesz, by dowiedzieli się o tym ludzie» (Ten hadis przekazał Muslim 2553).

Przekazuje się, że Wabisa ibn Ma'bad, niech Allah będzie z niego zadowolony, powiedział:

«(Pewnego razu) przyszedłem do Posłańca Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim), a on zapytał (mnie): „Przyszedłeś zapytać o pobożność?". Powiedziałem: „Tak". Powiedział: „Zapytaj (o to) swoje serce, gdyż pobożnością jest to, wobec czego uspokoiła się dusza, i uspokoiło się serce, a grzesznym jest to, co (dalej) porusza się w duszy i wywołuje wahanie w piersi, nawet jeśli (nieraz)

powiedzą ci ludzie, że postąpiłeś słusznie”» (Hadis dobry. Przekazali nam go w swoich «Musnadach» imamowie Ahmad 4/227 i ad-Darimi 2/246 z dobrym isnadem. Szejch al-Albani nazwał hadis dobrym. Zob. „Sahih at-Targhib wat-Tarhib” 1734, „Tachridż Miszkatul-masabih” 2705).

Hadis 28. «Zalecam wam bać się Allaha i (mieć) dobre obyczaje»

عَنْ أَبِي نَجِيحٍ الْعِرْبَاضِ بْنِ سَارِيَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: وَعَظَنَا رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَوْعِظَةً وَجِلَتْ مِنْهَا الْقُلُوبُ، وَذَرَفَتْ مِنْهَا الْعُيُونُ، فَقُلْنَا: يَا رَسُولَ اللهِ! كَأَنَّهَا مَوْعِظَةُ مُوَدِّعٍ فَأَوْصِنَا، قَالَ: «أُوصِيكُمْ بِتَقْوَى اللهِ، وَالسَّمْعِ وَالطَّاعَةِ وَإِنْ تَأَمَّرَ عَلَيْكُمْ عَبْدٌ، فَإِنَّهُ مَنْ يَعِشْ مِنْكُمْ فَسَيَرَى اخْتِلَافًا كَثِيرًا، فَعَلَيْكُمْ بِسُنَّتِي وَسُنَّةِ الْخُلَفَاءِ الرَّاشِدِينَ الْمَهْدِيِّينَ، عَضُّوا عَلَيْهَا بِالنَّوَاجِذِ، وَإِيَّاكُمْ وَمُحْدَثَاتِ الْأُمُورِ؛ فَإِنَّ كُلَّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ».
[رواه أبو داود (رقم:4607)، والترمذي (رقم:266)] وَقَالَ: حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ.

28 – Przekazuje się, że Abu Nadżih al-'Irbad ibn Sarija, niech Allah będzie z niego zadowolony, powiedział:

«(Pewnego razu) Posłaniec Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) zwrócił się do nas z pouczeniem, od którego nasze serca doświadczyły strachu, a z naszych oczu popłynęły łzy, i powiedzieliśmy: „O Posłańcu Allaha, to podobne jest do pouczenia żegnającego się (z nami), więc daj nam wskazanie!". Powiedział: „Oto moje wskazanie dla was: bójcie się Wszechmogącego i Wielkiego Allaha, i słuchajcie, i bądźcie posłuszni, nawet jeśli będzie wami rządził niewolnik. Zaprawdę ten z was, kto przeżyje (dostatecznie długo), zobaczy wiele różnic zdań, dlatego powinniście trzymać się mojej Sunny i Sunny prawych, prowadzonych właściwą drogą kalifów, trzymajcie się jej trzonowymi zębami i wystrzegajcie się nowości, gdyż każda innowacja jest błądzeniem"» (Ten hadis przekazali Abu Dawud 4607 i at-Tirmidhi 266. At-Tirmidhi powiedział: «Hadis dobry, autentyczny». Szejch al-Albani nazwał hadis autentycznym. Zob. „as-Silsila as-sahiha" 2735, „Sahih al-Dżami' as-saghir" 2549, „Sahih at-Targhib wat-Tarhib" 37, „Tachridż Miszkatul-masabih" 165).

Hadis 29. «Czcij Allaha i nikogo więcej obok Niego»

عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللهِ! أَخْبِرْنِي بِعَمَلٍ يُدْخِلُنِي الْجَنَّةَ وَيُبَاعِدُنِي مِنَ النَّارِ، قَالَ: «لَقَدْ سَأَلْتَ عَنْ عَظِيمٍ، وَإِنَّهُ لَيَسِيرٌ عَلَى مَنْ يَسَّرَهُ اللهُ عَلَيْهِ: تَعْبُدُ اللهَ لَا تُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا، وَتُقِيمُ الصَّلَاةَ، وَتُؤْتِي الزَّكَاةَ، وَتَصُومُ رَمَضَانَ، وَتَحُجُّ الْبَيْتَ». ثُمَّ قَالَ: «أَلَا أَدُلُّكَ عَلَى أَبْوَابِ الْخَيْرِ؟ الصَّوْمُ جُنَّةٌ، وَالصَّدَقَةُ تُطْفِئُ الْخَطِيئَةَ كَمَا يُطْفِئُ الْمَاءُ النَّارَ، وَصَلَاةُ الرَّجُلِ فِي جَوْفِ اللَّيْلِ»، ثُمَّ تَلَا: ﴿تَتَجَافَى جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ﴾ حَتَّى بَلَغَ ﴿يَعْمَلُونَ﴾، ثُمَّ قَالَ: «أَلَا أُخْبِرُكَ بِرَأْسِ الْأَمْرِ وَعَمُودِهِ وَذُرْوَةِ سَنَامِهِ؟» قُلْتُ: بَلَى يَا رَسُولَ اللهِ. قَالَ: «رَأْسُ الْأَمْرِ الْإِسْلَامُ، وَعَمُودُهُ الصَّلَاةُ، وَذُرْوَةُ سَنَامِهِ الْجِهَادُ»، ثُمَّ قَالَ: «أَلَا أُخْبِرُكَ بِمَلَاكِ ذَلِكَ كُلِّهِ؟» فَقُلْتُ: بَلَى يَا رَسُولَ اللهِ! فَأَخَذَ بِلِسَانِهِ وَقَالَ: «كُفَّ عَلَيْكَ هَذَا». قُلْتُ: يَا نَبِيَّ اللهِ وَإِنَّا لَمُؤَاخَذُونَ بِمَا نَتَكَلَّمُ بِهِ؟ فَقَالَ: «ثَكِلَتْكَ أُمُّكَ! وَهَلْ يَكُبُّ النَّاسَ عَلَى وُجُوهِهِمْ -أَوْ قَالَ: عَلَى مَنَاخِرِهِمْ- إِلَّا حَصَائِدُ أَلْسِنَتِهِمْ؟!». [رواه الترمذي (رقم:2616)] وَقَالَ: حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ.

29 – Przekazuje się, że Mu'adh ibn Dżabal, niech Allah będzie z niego zadowolony, powiedział:

«(Pewnego razu) powiedziałem: „O Posłańcu Allaha, powiedz mi o takim czynie, który wprowadzi mnie do Raju i oddali mnie od Ognia?". (Prorok, pokój i błogosławieństwo Allaha z nim,) powiedział: „Zapytałeś o wielką (sprawę), lecz zaprawdę będzie ona łatwa dla tego, komu Allah to ułatwi: czcij Allaha i nikogo więcej obok Niego, odprawiaj modlitwę, wypłacaj zakat, pość w ramadanie i dokonaj hadżdżu do Domu". Potem powiedział: „Nie wskazać ci na bramy dobra? Post jest tarczą, sadaka gasi grzech tak, jak woda gasi ogień, a (tarczą jest też) modlitwa człowieka w środku nocy" - po czym przeczytał (ajat): «...ci, którzy

oddalają się bokami swoimi od posłania, wzywając swojego Pana ze strachem i nadzieją, i wydają z tego, czym ich obdarzyliśmy. I nie zna (żaden) człowiek, jaka radość ukryta jest dla nich w nagrodzie za to, co czynili» (sura „as-Sadżda", 32:16-17). Potem powiedział: „Nie powiedzieć ci o głowie tej sprawy, jej filarze i jej szczycie?". Powiedziałem: „Tak, o Posłańcu Allaha". Powiedział: „Głową tej sprawy jest islam, jej filarem jest modlitwa, a jej szczytem jest dżihad". Potem powiedział: „Nie powiedzieć ci o głównej części tego wszystkiego?". Powiedziałem: „Tak, o Posłańcu Allaha!". Wtedy chwycił się za swój język i powiedział: „Trzymaj to przy sobie". Powiedziałem: „O Proroku Allaha, czy zostaniemy pociągnięci do odpowiedzialności za to, co mówimy?". Wtedy powiedział: „Niech opłakuje cię twoja matka! A czyż ludzi wtrąca się w ogień twarzami - lub powiedział: nozdrzami - inaczej jak (z powodu) plonów zebranych przez ich języki?!"» (Ten hadis przekazał at-Tirmidhi 2616 i powiedział: «Hadis dobry, autentyczny». Szejch al-Albani nazwał hadis autentycznym. Zob. „Sahih al-Dżami' as-saghir" 5136, „Sahih at-Targhib wat-Tarhib" 2866, „Miszkatul-masabih" 29, „as-Silsila as-sahiha" 1122).

Hadis 30. «Zaprawdę Allah Wszechwyższy nałożył (na ludzi wykonywanie) obowiązków religijnych, więc nie zaniedbujcie ich»

عَنْ أَبِي ثَعْلَبَةَ الْخُشَنِيِّ جُرْثُومِ بْنِ نَاشِبٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ عَنْ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى فَرَضَ فَرَائِضَ فَلَا تُضَيِّعُوهَا، وَحَدَّ حُدُودًا فَلَا تَعْتَدُوهَا، وَحَرَّمَ أَشْيَاءَ فَلَا تَنْتَهِكُوهَا، وَسَكَتَ عَنْ أَشْيَاءَ رَحْمَةً لَكُمْ غَيْرَ نِسْيَانٍ فَلَا تَبْحَثُوا عَنْهَا». حَدِيثٌ حَسَنٌ، رَوَاهُ الدَّارَقُطْنِيُّ فِي «سُنَنِهِ» [4/184]، وَغَيْرُهُ.

30 – Przekazuje się od Abu Sa'laby al-Chuszanniego Dżursuma ibn Nasziba, niech Allah będzie z niego zadowolony, że Posłaniec Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) powiedział:

«Zaprawdę Allah Wszechwyższy nałożył (na ludzi wykonywanie) obowiązków religijnych, więc nie zaniedbujcie ich, i ustanowił granice, więc nie przekraczajcie ich, i zakazał (niektórych) rzeczy, więc nie naruszajcie (tych zakazów), i przemilczał (niektóre) rzeczy z miłosierdzia dla was, a nie z zapomnienia, więc nie doszukujcie się ich!» (Ten hadis przekazał ad-Darakutni w swoim „Sunanie" 4/184 i inni).

Szejch al-Albani powiedział:

- Hadis słaby. Przytaczają go ad-Darakutni w swoim „Sunanie" (str. 502), a także al-Bajhaki (10/12-13), Abu Bakr az-Zakwani w „Isna 'aszara madżlisan" (1/12), Ibn Simak w „al-Hadis" (2/12/2), al-Chatib al-Baghdadi w „al-Fikh wal-mutafakkih" (2/170), Muhammad ibn Muhammad Abul-Futuh at-Ta'i w „al-Arba'in" (2/31 - hadis 16) i Ibn Batta w „al-Ibana" (2/126/1) drogą Dauda ibn Abu Hind, przekazującego od Makhula, przekazującego od Abu Sa'laby al-Chuszaniego,

który powiedział: «Posłaniec Allaha, niech go Allah błogosławi i obdarzy pokojem, powiedział: „...”», i przytoczył ten hadis.

Ja (al-Albani) mówię:

- Wszyscy przekaziciele z tego isnadu są godni zaufania, od których przekazywał hadisy Muslim, jednak ma on dwa niedostatki, jak o tym powiedział hafiz Ibn Radżab w „Szarh al-Arba'in an-Nawawijja” (str. 200). Jednym z nich jest niepewność co do tego, czy Makhul słyszał (hadisy) od Abu Sa'laby. Tak powiedzieli Abu Miszhar ad-Dimaszki, hafiz Abu Nu'ajm i inni.

Ja (al-Albani) mówię:

- Jeśli nawet autentyczne jest to, że słyszał od niego w ogólności, to nie jest autentyczne to, że słyszał od niego właśnie ten hadis, ponieważ był on «mudallisem» (tj. tym, kto zaciera drogę przekazu hadisów) i przekazał go w formie «od takiego-to»/«'an 'an»/. Drugim (niedostatkiem) jest to, że istnieją różnice zdań co do tego, czy wznosi się on do Proroka, czy są to słowa towarzysza Abu Sa'laby. Niektórzy przekazali go od Makhula jako jego (Abu Sa'laby) słowa, jednak ad-Darakutni powiedział: «Wydaje się, że słusznym jest to, że wznosi się on do Proroka, i jest to bardziej znane». Ibn Radżab powiedział: «Szejch (an-Nawawi), niech Allah się nad nim zmiłuje, nazwał ten hadis dobrym, a przed nim zrobił to hafiz Abu Bakr as-Sam'ani (1) w „al-Amalii”».

Ja (al-Albani) mówię:

- Za nim podążył Abul-Futuh at-Ta'i, który wraz z nim powiedział: «Hadis wielki, dobry. Jedynym, kto go przekazał, był Daud od Makhula».

Ja (al-Albani) mówię:

- Jeśli chcą powiedzieć, że jest dobry w sensie językowym, to jest to słuszne, a jeśli chcą (powiedzieć) w sensie terminologicznym, jak to widać, to nie jest to słuszne z powodu pierwszego niedostatku, gdyż jest to jawny niedostatek. Co się

tyczy drugiego niedostatku, nie jest on jawny, ponieważ ten hadis wzniosła do Proroka grupa (imamów) spośród prawdomównych przekazicieli od Dauda ibn Abu Hind, wśród których Hafs ibn Ghijas, i od niego przekazał go al-Bajhaki jako zatrzymujący się na towarzyszu /maukuf/. Jednak słuszniej jest uważać go za wznoszący się do Proroka /marfu'/ z powodu tego, że odpowiada (temu, co przekazali) inni przekaziciele, którzy wznieśli go do Proroka. Najwidoczniej, właśnie z tego powodu uznał to za słuszne ad-Darakutni, jak o tym powiedziano wcześniej, a Allah wie o tym najlepiej!

U tego hadisu są dwa świadczące na jego korzyść hadisy /szawahid/, jednak są one bardzo słabe i nie nadają się na świadectwa. Jeden z nich, z podobnego hadisu Asrama ibn Chauszaba, z isnadem od Abu ad-Dardy, jako wznoszący się do Proroka. Przytacza go at-Tabarani w „Mu'dżam as-saghir" (str. 230). Drugi - drogą Naszchala al-Churasaniego z isnadem także od Abu ad-Dardy. Przytacza go ad-Darakutni (str. 550). Lecz wszystko, (co przekazują) Asram i Naszchal, jest kłamstwem! Zob. „Ghajatul-maram", str. 17-19.

Wa-Llahu a'lam!

(1) W tekście najprawdopodobniej chodzi o innego uczonego, jednak nazwisko przekazano tak, jak w oryginale.

Hadis 31. «Wyrzeknij się tego świata, a pokocha cię Allah»

عَنْ أَبِي الْعَبَّاسِ سَهْلِ بْنِ سَعْدٍ السَّاعِدِيِّ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: جَاءَ رَجُلٌ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللهِ! دُلَّنِي عَلَى عَمَلٍ إِذَا عَمِلْتُهُ أَحَبَّنِي اللهُ وَأَحَبَّنِي النَّاسُ، فَقَالَ: «ازْهَدْ فِي الدُّنْيَا يُحِبَّكَ اللهُ، وَازْهَدْ فِيمَا عِنْدَ النَّاسِ يُحِبَّكَ النَّاسُ».
حَدِيثٌ حَسَنٌ، رَوَاهُ ابْنُ مَاجَهْ [رقم:4102]، وَغَيْرُهُ بِأَسَانِيدَ حَسَنَةٍ.

31 – Przekazuje się, że Abul-'Abbas Sahl ibn Sa'd as-Sa'idi, niech Allah będzie z niego zadowolony, powiedział:

«(Pewnego razu) do Proroka (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) przyszedł pewien człowiek i powiedział: „O Posłańcu Allaha, wskaż mi na taki czyn, za który pokocha mnie Allah i pokochają mnie ludzie, jeśli go dokonam". (W odpowiedzi na to Prorok, pokój i błogosławieństwo Allaha z nim,) powiedział: „Wyrzeknij się tego świata, a pokocha cię Allah, wyrzeknij się tego, co jest u ludzi, a pokochają cię ludzie"» (Ten hadis przekazali Ibn Madżah 4102 i inni z dobrymi isnadami. Szejch al-Albani nazwał hadis autentycznym. Zob. „Sahih al-Dżami' as-saghir" 922, „as-Silsila as-sahiha" 944, „Sahih at-Targhib wat-Tarhib" 3213, „Sahih Ibn Madżah" 3326, „Tachridż Miszkatul-masabih" 5115).

Hadis 32. «Nie dozwolone jest (czynienie) szkody ani (bez przyczyny), ani (czynienie szkody w) odwecie»

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ سَعْدِ بْنِ سِنَانٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «لَا ضَرَرَ وَلَا ضِرَارَ». حَدِيثٌ حَسَنٌ، رَوَاهُ ابْنُ مَاجَهْ [راجع رقم:2341]، وَالدَّارَقُطْنِيُّ [رقم:4/228]، وَغَيْرُهُمَا مُسْنَدًا. وَرَوَاهُ مَالِكٌ [746/2] فِي «الْمُوَطَّإِ» عَنْ عَمْرِو بْنِ يَحْيَى عَنْ أَبِيهِ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مُرْسَلًا، فَأَسْقَطَ أَبَا سَعِيدٍ، وَلَهُ طُرُقٌ يُقَوِّي بَعْضُهَا بَعْضًا.

32 – Przekazuje się od Abu Sa'ida Sa'da ibn Sinana al-Chudriego, niech Allah będzie z niego zadowolony, że Posłaniec Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) powiedział:

«Nie dozwolone jest (czynienie) szkody ani (bez przyczyny), ani (czynienie szkody w) odwecie» (Hadis dobry. Przekazali go Ibn Madżah 2341 i ad-Darakutni 4/228 i inni. Także przekazał go Malik w „al-Muwatta'" 2/746 od 'Amra ibn Jahji od jego ojca od Proroka (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) w formie odesłanej, w którym pominięty jest Abu Sa'id, i ma on drogi, które wzajemnie się wzmacniają. Szejch al-Albani nazwał hadis autentycznym. Zob. „as-Silsila as-sahiha" 250, „Ahkamul-dżana'iz" 16, „Islahul-masadżid" 111, 118, „Ghajatul-maram" 68, 254, „Muszkilatul-fakr" 8, „at-Ta'likat ar-radijja" 2/257, „Irwaul-ghalil" 896).

Hadis 33. «Roszczącemu należy przedstawić dowód, a zaprzeczającemu - złożyć przysięgę»

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «لَوْ يُعْطَى النَّاسُ بِدَعْوَاهُمْ لَادَّعَى رِجَالٌ أَمْوَالَ قَوْمٍ وَدِمَاءَهُمْ، لَكِنَّ الْبَيِّنَةَ عَلَى الْمُدَّعِي، وَالْيَمِينَ عَلَى مَنْ أَنْكَرَ». حَدِيثٌ حَسَنٌ، رَوَاهُ الْبَيْهَقِيُّ فِي «السُّنَنِ» [10/252]، وَغَيْرُهُ هَكَذَا، وَبَعْضُهُ فِي «الصَّحِيحَيْنِ».

33 – Przekazuje się od Ibn 'Abbasa, niech Allah będzie z nich obu zadowolony, że Posłaniec Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) powiedział:

«Gdyby ludziom dawano to, czego wymagają jedynie na podstawie ich roszczeń, wtedy jedni ludzie koniecznie zaczęliby zamachiwać się na mienie i życie innych, (a dlatego) roszczącemu należy przedstawić dowód, a zaprzeczającemu - złożyć przysięgę» (Ten hadis przekazali al-Bajhaki 10/252 i inni w takiej postaci. Część z niego przytoczona jest w obu «Sahihach». Hafiz Ibn Hadżar nazwał isnad hadisu dobrym. Zob. „Fathul-Bari" 5/334).

Muslim (1711) przytacza słowa Proroka (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) w następującej postaci: «Gdyby ludziom dawano (to, czego wymagają jedynie na podstawie) ich roszczeń, wtedy jedni ludzie koniecznie zaczęliby zamachiwać się na życie i mienie innych, (a dlatego) oskarżony (bezdowodowo) musi złożyć przysięgę».

W innej wersji tego hadisu, przytaczanej przez al-Buchariego (4552), przekazuje się, że Prorok (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) powiedział: «... i wtedy koniecznie przepadną życia i mienie ludzi».

W innej wersji tego hadisu, przytaczanej w obu «Sahihach», przekazuje się, że Posłaniec Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) zażądał od tego, kogo oskarżają (bezdowodowo), by złożył przysięgę.

Hadis 34. «Niech ten z was, kto zobaczy naganne, zmieni to własnoręcznie»

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «مَنْ رَأَى مِنْكُمْ مُنْكَرًا فَلْيُغَيِّرْهُ بِيَدِهِ، فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِلِسَانِهِ، فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِقَلْبِهِ، وَذَلِكَ أَضْعَفُ الْإِيمَانِ». [رواه مسلم (رقم:49)]

34 – Przekazuje się, że Abu Sa'id al-Chudri, niech Allah będzie z niego zadowolony, powiedział:

«Słyszałem, jak Posłaniec Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) mówił: „Niech ten z was, kto zobaczy naganne, zmieni to własnoręcznie, jeśli zaś nie zdoła (zrobić) tego (, niech zmieni to) swoim językiem, a jeśli nie zdoła(i tego), to - swoim sercem, i to będzie najsłabszym (przejawem) wiary”» (Ten hadis przekazał Muslim 49).

Hadis 35. «Nie zazdrośćcie sobie nawzajem, nie zawyżajcie ceny, wyrzeknijcie się wzajemnej nienawiści»

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا تَحَاسَدُوا، وَلَا تَنَاجَشُوا، وَلَا تَبَاغَضُوا، وَلَا تَدَابَرُوا، وَلَا يَبِعْ بَعْضُكُمْ عَلَى بَيْعِ بَعْضٍ، وَكُونُوا عِبَادَ اللهِ إِخْوَانًا، الْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ، لَا يَظْلِمُهُ، وَلَا يَخْذُلُهُ، وَلَا يَكْذِبُهُ، وَلَا يَحْقِرُهُ، التَّقْوَى هَاهُنَا، وَيُشِيرُ إِلَى صَدْرِهِ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ، بِحَسْبِ امْرِئٍ مِنَ الشَّرِّ أَنْ يَحْقِرَ أَخَاهُ الْمُسْلِمَ، كُلُّ الْمُسْلِمِ عَلَى الْمُسْلِمِ حَرَامٌ: دَمُهُ وَمَالُهُ وَعِرْضُهُ». [رواه مسلم (رقم:2564)]

35 – Przekazuje się, że Abu Hurajra, niech Allah będzie z niego zadowolony, powiedział:

«Posłaniec Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) powiedział: „Nie zazdrośćcie sobie nawzajem, nie zawyżajcie ceny, wyrzeknijcie się wzajemnej nienawiści, nie odwracajcie się plecami jeden do drugiego, nie przebijajcie sobie nawzajem handlu i bądźcie braćmi, o słudzy Allaha, gdyż muzułmanin jest bratem muzułmanina, (a dlatego) nie powinien nikt z muzułmanów ani uciskać drugiego, ani go oszukiwać, ani odnosić się do niego z pogardą, ani pozostawiać go bez pomocy, a bogobojność (ukryta jest) tutaj!" - i (Posłaniec Allaha, pokój i błogosławieństwo Allaha z nim,) trzykrotnie wskazał (ręką) na siebie na pierś (, po czym powiedział): „Wystarczy szkody temu człowiekowi, który gardzi swoim bratem w islamie, a dla każdego muzułmanina nienaruszalne powinny być życie, mienie i honor drugiego muzułmanina!"» (Ten hadis przekazał Muslim 2564).

Hadis 36. «Ten, kto uwolni wierzącego od jednego ze smutków»

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «مَنْ نَفَّسَ عَنْ مُؤْمِنٍ كُرْبَةً مِنْ كُرَبِ الدُّنْيَا نَفَّسَ اللهُ عَنْهُ كُرْبَةً مِنْ كُرَبِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ، وَمَنْ يَسَّرَ عَلَى مُعْسِرٍ يَسَّرَ اللهُ عَلَيْهِ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، وَمَنْ سَتَرَ مُسْلِمًا سَتَرَهُ اللهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، وَاللهُ فِي عَوْنِ الْعَبْدِ مَا كَانَ الْعَبْدُ فِي عَوْنِ أَخِيهِ، وَمَنْ سَلَكَ طَرِيقًا يَلْتَمِسُ فِيهِ عِلْمًا سَهَّلَ اللهُ لَهُ بِهِ طَرِيقًا إِلَى الْجَنَّةِ، وَمَا اجْتَمَعَ قَوْمٌ فِي بَيْتٍ مِنْ بُيُوتِ اللهِ يَتْلُونَ كِتَابَ اللهِ وَيَتَدَارَسُونَهُ فِيمَا بَيْنَهُمْ، إِلَّا نَزَلَتْ عَلَيْهِمُ السَّكِينَةُ، وَغَشِيَتْهُمُ الرَّحْمَةُ، وَحَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ، وَذَكَرَهُمُ اللهُ فِيمَنْ عِنْدَهُ، وَمَنْ بَطَّأَ بِهِ عَمَلُهُ لَمْ يُسْرِعْ بِهِ نَسَبُهُ». [رواه مسلم (رقم:2699)] بِهَذَا اللَّفْظِ.

36 – Przekazuje się, że Abu Hurajra, niech Allah będzie z niego zadowolony, powiedział, że Prorok (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) powiedział:

«Tego, kto uwolni wierzącego od jednego ze smutków tego świata, Allah uwolni od jednego ze smutków Dnia Zmartwychwstania, temu, kto ulży sytuacji niewypłacalnego dłużnika, Allah ulży jego własnej sytuacji zarówno na tym świecie, jak i w tamtym, a tego, kto okryje (błąd) muzułmanina, Allah okryje zarówno na tym świecie, jak i w tamtym, i Allah okazuje pomoc (Swojemu) słudze, dopóki sam sługa okazuje pomoc swojemu bratu. Temu, kto wstąpi na jakąś drogę w poszukiwaniu wiedzy, Allah dzięki temu ułatwi drogę do Raju, a gdy ludzie zbierają się w jednym z domów Allaha, gdzie wspólnie czytają i studiują Księgę Allaha, koniecznie zstąpi na nich spokój, i okryje ich miłosierdzie, i otoczą ich aniołowie, i wspomni ich Allah wśród tych, którzy znajdują się przed Nim, a temu zaś, kogo będą opóźniać jego czyny, jego pochodzenie nie pomoże poruszać się szybciej» (Ten hadis przekazał Muslim 2699 w tym brzmieniu).

Hadis 37. «Zaprawdę Allah zapisał dobre i złe czyny»

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا عَنْ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِيمَا يَرْوِيهِ عَنْ رَبِّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى، قَالَ: «إِنَّ اللهَ كَتَبَ الْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ، ثُمَّ بَيَّنَ ذَلِكَ، فَمَنْ هَمَّ بِحَسَنَةٍ فَلَمْ يَعْمَلْهَا كَتَبَهَا اللهُ عِنْدَهُ حَسَنَةً كَامِلَةً، وَإِنْ هَمَّ بِهَا فَعَمِلَهَا كَتَبَهَا اللهُ عِنْدَهُ عَشْرَ حَسَنَاتٍ إِلَى سَبْعِمِائَةِ ضِعْفٍ إِلَى أَضْعَافٍ كَثِيرَةٍ، وَإِنْ هَمَّ بِسَيِّئَةٍ فَلَمْ يَعْمَلْهَا كَتَبَهَا اللهُ عِنْدَهُ حَسَنَةً كَامِلَةً، وَإِنْ هَمَّ بِهَا فَعَمِلَهَا كَتَبَهَا اللهُ سَيِّئَةً وَاحِدَةً». [رواه البخاري (رقم:6491)، ومسلم (رقم:131)] فِي «صَحِيحَيْهِمَا» بِهَذِهِ الْحُرُوفِ.

37 – Ibn 'Abbas, niech Allah będzie z nich obu zadowolony, przekazał, że Posłaniec Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim), przekazujący słowa swojego Wszechbłogosławionego i Wszechwyższego Pana, powiedział:

«Zaprawdę Allah zapisał dobre i złe czyny, po czym to wyjaśnił: „Za tym, kto postanowi dokonać dobrego czynu, lecz go nie dokona, Allah zapisze u Siebie (dokonanie) całego dobrego czynu; jeśli (człowiek) postanowi (dokonać dobrego czynu) i dokona go, Allah zapisze za nim u Siebie (dokonanie) od dziesięciu do siedmiuset i wielokrotnie więcej takich dobrych czynów; za tym, kto postanowi dokonać złego czynu, lecz go nie dokona, Allah zapisze u Siebie (dokonanie) całego dobrego czynu, a jeśli on postanowi (dokonać złego czynu), i dokona go, Allah zapisze (za nim) jeden zły czyn”» (Ten hadis przekazali al-Buchari 6491 i Muslim 131 w swoich «Sahihach» w tym samym brzmieniu).

Hadis 38. «Wypowiem wojnę wrogiemu wobec tego, kto jest bliski Mnie»

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: إِنَّ اللهَ تَعَالَى قَالَ: «مَنْ عَادَى لِي وَلِيًّا فَقَدْ آذَنْتُهُ بِالْحَرْبِ، وَمَا تَقَرَّبَ إِلَيَّ عَبْدِي بِشَيْءٍ أَحَبَّ إِلَيَّ مِمَّا افْتَرَضْتُهُ عَلَيْهِ، وَلَا يَزَالُ عَبْدِي يَتَقَرَّبُ إِلَيَّ بِالنَّوَافِلِ حَتَّى أُحِبَّهُ، فَإِذَا أَحْبَبْتُهُ كُنْتُ سَمْعَهُ الَّذِي يَسْمَعُ بِهِ، وَبَصَرَهُ الَّذِي يُبْصِرُ بِهِ، وَيَدَهُ الَّتِي يَبْطِشُ بِهَا، وَرِجْلَهُ الَّتِي يَمْشِي بِهَا، وَإِنْ سَأَلَنِي لَأُعْطِيَنَّهُ، وَلَئِنِ اسْتَعَاذَنِي لَأُعِيذَنَّهُ». [رواه البخاري (رقم:6502)]

كَمَا فِي رِوَايَةٍ أُخْرَى لِلْبُخَارِيِّ يَذْكُرُ أَيْضًا قَوْلَ اللهِ تَعَالَى: «... وَمَا تَرَدَّدْتُ عَنْ شَيْءٍ أَنَا فَاعِلُهُ تَرَدُّدِي عَنْ نَفْسِ الْمُؤْمِنِ يَكْرَهُ الْمَوْتَ وَأَنَا أَكْرَهُ مَسَاءَتَهُ».

38 – Przekazuje się, że Abu Hurajra, niech Allah będzie z niego zadowolony, powiedział, że Posłaniec Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) powiedział:

«Zaprawdę Wszechwyższy Allah powiedział: „Wypowiem wojnę wrogiemu wobec tego, kto jest bliski Mnie! Najbardziej ulubionym ze wszystkiego, czego by (nie czynił) Mój sługa w dążeniu do zbliżenia się do Mnie, jest dla Mnie to, co wmieniłem mu w obowiązek, i będzie Mój sługa starał się przybliżyć do Mnie, czyniąc więcej niż nałożone (czyny dodatkowe /nawafil/), dopóki go nie pokocham, a gdy go pokocham, wtedy stanę się jego słuchem, dzięki któremu będzie słyszał, i jego wzrokiem, dzięki któremu będzie widział, i jego ręką, którą będzie chwytał, i jego nogą, za pomocą której będzie chodził, i jeśli poprosi Mnie (o cokolwiek), obowiązkowo obdarzę go (tym), a jeśli zwróci się do Mnie o ochronę, obowiązkowo ochronię go”» (Ten hadis przekazał al-Buchari 6502).

Ponadto, w innej wersji tego hadisu al-Buchari przytacza także następujące słowa Wszechwyższego: «...i nic z tego, co czynię, nie zmusza Mnie do wahania w takiej mierze, jak (konieczność zabrania) duszy wierzącego, nie pragnącego śmierci, gdyż Ja nie pragnę wyrządzenia mu zła».

Hadis 39. «Allah wybaczy (członkom) mojej społeczności z mojego powodu (to, co uczynią) przez pomyłkę i zapomnienie»

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِنَّ اللهَ تَجَاوَزَ لِي عَنْ أُمَّتِي الْخَطَأَ وَالنِّسْيَانَ وَمَا اسْتُكْرِهُوا عَلَيْهِ». حَدِيثٌ حَسَنٌ، رَوَاهُ ابْنُ مَاجَهْ [رقم:2045]، وَالْبَيْهَقِيُّ [«السنن» 7].

39 – Przekazuje się od Ibn 'Abbasa, niech Allah będzie z nich obu zadowolony, że Prorok (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) powiedział:

«Zaprawdę Allah wybaczy (członkom) mojej społeczności z mojego powodu (to, co uczynią) przez pomyłkę i zapomnienie (, a także to,) do czego (będą) zmuszani» (Ten hadis przekazali Ibn Madżah 2045 i al-Bajhaki 7. Szejch al-Albani nazwał hadis autentycznym. Zob. „Sahih Ibn Madżah" 1675, „Tachridż Miszkatul-masabih" 6248, „Sahih al-Dżami' as-saghir" 1731, „Irwaul-ghalil" 82, „ar-Raud" 404).

Hadis 40. «Bądź na tym świecie (taki), jakbyś był obcokrajowcem lub podróżnym»

عَنِ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا قَالَ: أَخَذَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِمَنْكِبِي، وَقَالَ: «كُنْ فِي الدُّنْيَا كَأَنَّكَ غَرِيبٌ أَوْ عَابِرُ سَبِيلٍ». وَكَانَ ابْنُ عُمَرَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا يَقُولُ: إِذَا أَمْسَيْتَ فَلَا تَنْتَظِرِ الصَّبَاحَ، وَإِذَا أَصْبَحْتَ فَلَا تَنْتَظِرِ الْمَسَاءَ، وَخُذْ مِنْ صِحَّتِكَ لِمَرَضِكَ، وَمِنْ حَيَاتِكَ لِمَوْتِكَ. [رواه البخاري (رقم:6416)]

40 – Przekazuje się, że 'Abdullah ibn 'Umar, niech Allah będzie z nich obu zadowolony, powiedział:

«(Pewnego razu) Posłaniec Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) chwycił mnie za ramiona i powiedział: „Bądź na tym świecie (taki), jakbyś był obcokrajowcem lub podróżnym”».

(Przekaziciel tego hadisu powiedział, że) Ibn 'Umar, niech Allah będzie z nich obu zadowolony, często mawiał: «Jeśli dożyjesz wieczora, nie oczekuj (, że doczekasz się) do rana, a jeśli dożyjesz rana, nie oczekuj (, że doczekasz się) wieczora, i bierz z twojego zdrowia (to, co przyda się) na twoją chorobę, a z twojego życia - (to, co przyda się) na twoją śmierć» (Ten hadis przekazał al-Buchari 6416).

10 DODATKOWYCH HADISÓW

Hadis 41. «Nikt z was nie uwierzy, dopóki jego namiętność nie podąży za tym, z czym przyszedłem»

عَنْ أَبِي مُحَمَّد عَبْدِ اللهِ بْنِ عَمْرِو بْنِ الْعَاصِ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى يَكُونَ هَوَاهُ تَبَعًا لِمَا جِئْتُ بِهِ». حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ، رَوَيْنَاهُ فِي كِتَابِ «الْحُجَّةِ» بِإِسْنَادٍ صَحِيحٍ.

41 – Przekazuje się od Abu Muhammada 'Abdullaha ibn 'Amra ibn al-'Asa, niech Allah będzie z nich obu zadowolony, że Posłaniec Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) powiedział:

«Nikt z was nie uwierzy, dopóki jego namiętność nie podąży za tym, z czym przyszedłem» (Hadis autentyczny, przekazany przez nas w książce „al-Hudżdża" z autentycznym isnadem).

Ten hadis przekazali al-Baghawi w „Szarhu-s-Sunna" 1/98 i an-Nawawi w „al-Arba'in" 41, który nazwał go dobrym, autentycznym. Ibn Hadżar nazwał jego przekazicieli godnymi zaufania. Zob. „Fathul-Bari" 13/289. Także autentycznym nazwali go Ahmad Szakir i al-Hakimi. Zob. „'Umdatu tafsir" 1/533, „Ma'aridż al-kabul" 2/422.

Szejch al-Albani nazwał isnad tego hadisu słabym. Zob. „Tachridż Miszkatul-masabih" 167, „Tashih al-'aka'id" 26. W isnadzie tego hadisu obecny jest przekaziciel o imieniu Nu'ajm ibn Hammad, który jest słaby z powodu wielu błędów. Zob. „Tachridż Kitabu-s-Sunna" 15. Także za słaby uznali ten hadis Ibn 'Asakir, Ibn Radżab i szejch Mukbil. Zob. „Dżami'ul-'ulum wal-hikam" 2/393, „Fatawa al-hadisijja" 1/57.

Lecz szejch Ibn Baz powiedział: «Nawet jeśli isnad tego hadisu jest słaby, jego sens jest słuszny». Zob. „Szarh Kitab at-Tauhid" 265. To samo powiedział też

szejch Ibn 'Usajmin. Zob. „Madżmu' fatawa Ibn 'Usajmin" 16/91, 10757.

I sens tego hadisu wyraża się w Koranie: «Lecz nie - przysięgam na twojego Pana! - nie uwierzą, dopóki nie wybiorą cię sędzią we wszystkim, co jest wśród nich sporne, nie przestaną odczuwać w duszy skrępowania z powodu twojej decyzji i nie podporządkują się w pełni» (an-Nisa 4:65). «Dla wierzącego mężczyzny i wierzącej kobiety nie ma wyboru przy podejmowaniu przez nich decyzji, jeśli Allah i Jego Posłaniec już podjęli decyzję. A kto sprzeciwi się Allahowi i Jego Posłańcowi, ten popadł w oczywiste błądzenie!» (al-Ahzab 33:36). Allah zaś wie o tym najlepiej!

Hadis 42. «O synu Adama, zaprawdę dopóki będziesz Mnie wzywał i miał we Mnie nadzieję»

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: قَالَ اللهُ تَعَالَى: «يَا ابْنَ آدَمَ! إِنَّكَ مَا دَعَوْتَنِي وَرَجَوْتَنِي غَفَرْتُ لَكَ عَلَى مَا كَانَ مِنْكَ وَلَا أُبَالِي، يَا ابْنَ آدَمَ! لَوْ بَلَغَتْ ذُنُوبُكَ عَنَانَ السَّمَاءِ ثُمَّ اسْتَغْفَرْتَنِي غَفَرْتُ لَكَ، يَا ابْنَ آدَمَ! إِنَّكَ لَوْ أَتَيْتَنِي بِقُرَابِ الْأَرْضِ خَطَايَا ثُمَّ لَقِيتَنِي لَا تُشْرِكُ بِي شَيْئًا لَأَتَيْتُكَ بِقُرَابِهَا مَغْفِرَةً». [رواه الترمذي (رقم:3540)] وَقَالَ: حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ.

42 – Przekazuje się, że Anas ibn Malik, niech Allah będzie z niego zadowolony, powiedział:

«Słyszałem, jak Posłaniec Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) mówił: „Allah Wszechwyższy powiedział: «O synu Adama! Zaprawdę dopóki będziesz Mnie wzywał i miał we Mnie nadzieję, będę ci wybaczał, nie zważając na to, jakich (grzechów) dokonałeś. O synu Adama! Gdybyś dokonał tylu grzechów, że sięgnęłyby one chmur niebieskich, a potem poprosiłbyś Mnie o przebaczenie, wybaczyłbym ci. O synu Adama! Zaprawdę, gdybyś przyszedł do Mnie z (taką ilością) przewinień (, że wypełniłyby one sobą) niemal całą ziemię, lecz spotkałbyś Mnie, nie czcząc obok Mnie nikogo innego, obowiązkowo obdarzyłbym cię przebaczeniem, które (pokryje sobą wszystkie te grzechy)»”» (Ten hadis przekazał at-Tirmidhi 3540. Hafiz al-Munziri i as-Sujuti potwierdzili autentyczność hadisu. Zob. „at-Targhib wat-tarhib” 4/214, „Dżami' as-saghir” 6065. Szejch al-Albani nazwał hadis dobrym. Zob. „Sahih at-Targhib wat-Tarhib” 3382, „as-Silsila as-sahiha” 127, „Tachridż Miszkatul-masabih” 2276, „Sahih al-Dżami' as-saghir” 4338).

Hadis 43. «Przyznajcie (odpowiednie) udziały spadku tym, którzy mają do nich prawo»

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَلْحِقُوا الْفَرَائِضَ بِأَهْلِهَا، فَمَا أَبْقَتِ الْفَرَائِضُ فَلِأَوْلَى رَجُلٍ ذَكَرٍ». [رواه البخاري (رقم:6732)، ومسلم (رقم:1615)]

43 – Przekazuje się, że Ibn 'Abbas, niech Allah będzie z nich obu zadowolony, powiedział, że Posłaniec Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) powiedział:

«Przyznajcie (odpowiednie) udziały spadku tym, którzy mają do nich prawo, a to, co pozostanie, (powinno zostać oddane) mężczyźnie, będącemu najbliższym krewnym (zmarłego)» (Ten hadis przekazali al-Buchari 6732 i Muslim 1615).

Hadis 44. «Krewnym mlecznym zakazane jest to samo, co krewnym po urodzeniu»

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهَا عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «الرَّضَاعَةُ تُحَرِّمُ مَا تُحَرِّمُ الْوِلَادَةُ». [رواه البخاري (رقم:2646)، ومسلم (رقم:1444)]

44 – Przekazuje się od 'Aiszy, niech Allah będzie z niej zadowolony, że Prorok (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) powiedział:

«Krewnym mlecznym zakazane jest dokładnie to samo, co krewnym po urodzeniu» (Ten hadis przekazali al-Buchari 2646 i Muslim 1444).

Hadis 45. «Zaprawdę Allah i Jego Posłaniec zakazali sprzedawania wina»

عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللهِ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَامَ الْفَتْحِ وَهُوَ بِمَكَّةَ يَقُولُ: «إِنَّ اللهَ وَرَسُولَهُ حَرَّمَ بَيْعَ الْخَمْرِ وَالْمَيْتَةِ وَالْخِنْزِيرِ وَالْأَصْنَامِ». فَقِيلَ: يَا رَسُولَ اللهِ أَرَأَيْتَ شُحُومَ الْمَيْتَةِ فَإِنَّهَا يُطْلَى بِهَا السُّفُنُ، وَيُدْهَنُ بِهَا الْجُلُودُ، وَيَسْتَصْبِحُ بِهَا النَّاسُ؟ فَقَالَ: «لَا، هُوَ حَرَامٌ»، ثُمَّ قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عِنْدَ ذَلِكَ: «قَاتَلَ اللهُ الْيَهُودَ، إِنَّ اللهَ حَرَّمَ عَلَيْهِمُ الشُّحُومَ، فَأَجْمَلُوهُ، ثُمَّ بَاعُوهُ، فَأَكَلُوا ثَمَنَهُ». [رواه البخاري (رقم:2236)، ومسلم (رقم:1581)]

45 – Przekazuje się od Dżabira ibn 'Abdullaha, niech Allah będzie z nich obu zadowolony, że słyszał, jak (pewnego razu) w roku zdobycia (Mekki) Posłaniec Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim), znajdujący się w Mecce, powiedział:

«Zaprawdę Allah i Jego Posłaniec zakazali sprzedawania wina, padliny, świni i bożków». (Jego) zapytano: «O Posłańcu Allaha, a co powiesz o tłuszczu zdechłych zwierząt, którym pokrywa się (burty i dna) statków i smaruje się skóry, i który jest wykorzystywany do oświetlenia?». Powiedział: «Nie, to zakazane». A potem Posłaniec Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) powiedział: «Niech Allah pokona żydów! Zaprawdę, gdy Allah zakazał im (wykorzystywania) tłuszczu (zwierzęcego), zaczęli go wytapiać i sprzedawać, spożywając (uzyskane) za niego pieniądze» (Ten hadis przekazali al-Buchari 2236 i Muslim 1581).

Hadis 46. «Wszystko, co odurza, jest zakazane»

عَنْ أَبِي بُرْدَةَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بَعَثَهُ إِلَى الْيَمَنِ، فَسَأَلَهُ عَنْ أَشْرِبَةٍ تُصْنَعُ بِهَا، فَقَالَ: وَمَا هِيَ؟ قَالَ: الْبِتْعُ وَالْمِزْرُ، فَقِيلَ لِأَبِي بُرْدَةَ: مَا الْبِتْعُ؟ قَالَ: نَبِيذُ الْعَسَلِ، وَالْمِزْرُ نَبِيذُ الشَّعِيرِ، فَقَالَ: «كُلُّ مُسْكِرٍ حَرَامٌ». [رواه البخاري (رقم:4343)]

46 – Przekazuje się od Abu Burdy, że jego ojciec opowiadał, że Abu Musa al-Asz'ari, niech Allah będzie z niego zadowolony, (opowiedział, że gdy) Prorok (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) wysłał go do Jemenu, zapytał go o napoje, które tam wytwarzają. Powiedział: «A jakie to (napoje)?». (Abu Musa) odpowiedział: «(To) bit' i mizr». (Abu Burdę zapytano: «A czym jest bit'?». Powiedział: «Napitkiem miodowym, a mizr - napitkiem jęczmiennym») - i wtedy (Prorok, pokój i błogosławieństwo Allaha z nim,) powiedział: «Wszystko, co odurza, jest zakazane» (Ten hadis przekazał al-Buchari 4343).

Hadis 47. «Nigdy człowiek nie napełnił naczynia gorszego niż jego własny brzuch»

عَنِ الْمِقْدَامِ بْنِ مَعْدِيكَرِبَ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «مَا مَلَأَ آدَمِيٌّ وِعَاءً شَرًّا مِنْ بَطْنٍ، بِحَسْبِ ابْنِ آدَمَ أُكُلَاتٌ يُقِمْنَ صُلْبَهُ، فَإِنْ كَانَ لَا مَحَالَةَ، فَثُلُثٌ لِطَعَامِهِ، وَثُلُثٌ لِشَرَابِهِ، وَثُلُثٌ لِنَفَسِهِ». [رواه أحمد (4/132)، والترمذي (رقم:2380)، وابن ماجه (رقم:3349)] وَقَالَ التِّرْمِذِيُّ: حَدِيثٌ حَسَنٌ.

47 – Przekazuje się od al-Mikdama ibn Ma'dikariba, że powiedział:

«Słyszałem, jak Posłaniec Allaha (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) mówił: „(Nigdy) człowiek nie napełnił naczynia gorszego niż jego (własny) brzuch! Wystarczy synowi Adama (kilka) kęsów pokarmu, dzięki którym zdoła wyprostować swój grzbiet (1), a jeśli już nieuniknienie (dla niego jest jeść więcej, niech) trzecia (część jego żołądka będzie) na jedzenie, trzecia - na picie, a jeszcze trzecia - na (lekkość) oddechu”» (Ten hadis przekazali Ahmad 4/132, at-Tirmidhi 2380, Ibn Madżah 3349. At-Tirmidhi powiedział: «Hadis dobry»).

(1) Tzn. wystarczy niewielka ilość pokarmu, by utrzymać siły.

Hadis 48. «Ten, komu właściwe są cztery (cechy), jest hipokrytą»

عَنْ عَبْدِ اللهِ بْنِ عَمْرٍو رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «أَرْبَعٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ كَانَ مُنَافِقًا، وَإِنْ كَانَتْ خَصْلَةٌ مِنْهُنَّ فِيهِ كَانَتْ فِيهِ خَصْلَةٌ مِنَ النِّفَاقِ حَتَّى يَدَعَهَا: مَنْ إِذَا حَدَّثَ كَذَبَ، وَإِذَا وَعَدَ أَخْلَفَ، وَإِذَا خَاصَمَ فَجَرَ، وَإِذَا عَاهَدَ غَدَرَ».

[رواه البخاري (رقم:34)، ومسلم (رقم:58)]

48 – Przekazuje się od 'Abdullaha ibn 'Amra, niech Allah będzie z nich obu zadowolony, że Prorok (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) powiedział:

«Ten, komu właściwe są cztery (cechy), jest hipokrytą», lub: «Jeśli obecna jest w nim jedna z czterech (tych) cech, będzie w nim obecna cecha hipokryzji, dopóki się od niej nie uwolni. (Tymi czterema cechami wyróżnia się ten, kto) kłamie, gdy coś opowiada, gdy daje obietnicę, nie dotrzymuje jej, postępuje zdradziecko, gdy zawiera umowę, i dopuszcza się bezprawia, gdy spiera się (z kimkolwiek)» (Ten hadis przekazali al-Buchari 34 i Muslim 58).

Hadis 49. «Gdybyście zdawali się na Allaha tak, jak należy Mu się zdawać»

عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «لَوْ أَنَّكُمْ تَوَكَّلُونَ عَلَى اللهِ حَقَّ تَوَكُّلِهِ لَرَزَقَكُمْ كَمَا يَرْزُقُ الطَّيْرَ تَغْدُو خِمَاصًا وَتَرُوحُ بِطَانًا». [رواه أحمد (1/30، 52)، والترمذي (رقم:2344)، والنسائي في «الكبرى» كما في «التحفة» (8/79)، وابن ماجه (رقم:4164)] وَصَحَّحَهُ ابْنُ حِبَّانَ (730)، وَالْحَاكِمُ (4/318)، وَقَالَ التِّرْمِذِيُّ: حَسَنٌ صَحِيحٌ.

49 – Przekazuje się od 'Umara ibn al-Chattaba, niech Allah będzie z niego zadowolony, że Prorok (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) powiedział:

«Gdybyście zdawali się na Allaha tak, jak należy Mu się zdawać, wtedy obowiązkowo obdarzyłby was udziałem tak samo, jak obdarza nim ptaki, które wylatują rankiem z pustymi żołądkami, a wracają (pod koniec dnia) z pełnymi» (Ten hadis przekazali Ahmad 1/30, 52, at-Tirmidhi 2344, an-Nasa'i w „al-Kubra", jak w „at-Tuhfa" 8/79, i Ibn Madżah 4164. Ibn Hibban 730 i al-Hakim 4/318 potwierdzili autentyczność. At-Tirmidhi powiedział: «Hadis dobry, autentyczny»).

Hadis 50. «Niech twój język bez ustanku wspomina Allaha»

عَنْ عَبْدِ اللهِ بْنِ بُسْرٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: أَتَى النَّبِيَّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَجُلٌ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللهِ إِنَّ شَرَائِعَ الْإِسْلَامِ قَدْ كَثُرَتْ عَلَيْنَا، فَبَابٌ نَتَمَسَّكُ بِهِ جَامِعٌ؟ قَالَ: «لَا يَزَالُ لِسَانُكَ رَطْبًا مِنْ ذِكْرِ اللهِ عَزَّ وَجَلَّ». [رواه أحمد (4/188، 190)]

50 – Przekazuje się od 'Abdullaha ibn Busra, niech Allah będzie z niego zadowolony, że powiedział:

«(Pewnego razu) do Proroka (pokój i błogosławieństwo Allaha z nim) przyszedł pewien człowiek i powiedział: „O Posłańcu Allaha, zaprawdę ustanowień islamu jest dla mnie zbyt wiele, więc powiedz mi coś takiego, czego będę mocno się trzymał". (W odpowiedzi mu Prorok, pokój i błogosławieństwo Allaha z nim,) powiedział: „Niech twój język bez ustanku wspomina Wszechmocnego i Wielkiego Allaha"» (Ten hadis przekazał Ahmad 4/188, 190).